

**DE ERKENNING
VAN EEN ISLAMITISCHE GELOOFSGEMEENSCHAP**

Een handleiding

Update: september 2007

Dirk Beersmans

INHOUD:

- Waarom deze handleiding?
- De organisatie en werking van de erkende erediensten
- Subsidies voor onroerende goederen van erkende erediensten
- Waar vind ik meer informatie?
- Overzicht regelgeving erkende erediensten
- Historiek van de erkenning van de islamitische eredienst
- Procedure overheidsopdrachten in vogelvlucht
- Aandachtspunten voor de inrichting en inplanting van een gebedsruimte
- Begrippen uitgeklaard
- Modellen van formulieren
- Nuttige data
- Presentatie regelgeving organisatie en werking islamitische eredienst
- Presentatie erkenningaanvraag islamitische geloofsgemeenschap
- Presentatie organisatie en werking islamitische eredienst
- Omzendbrief van 10 maart 2006 betreffende de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen.

Update: september 2007

Aanpassingen sinds vorige editie (januari 2006):

- Hoofdstuk subsidies voor onroerende goederen van erkende erediensten
- Nuttige data
- Omzendbrief van 10 maart 2006

1. WAAROM DEZE HANDLEIDING?

Een leidraad doorheen een administratieve doolhof

De erkenning van een islamitische gemeenschap (soms ook vermeld als moskee of moskeevereniging) door de Vlaamse Gemeenschap vereist heel wat voorbereiding en kennis van procedures. Eens erkend, moeten strikte regels van verslaggeving, boekhouding en verantwoording van uitgaven gevolgd worden.

Deze handleiding schetst de grote lijnen van het beleid inzake de erkenning van islamitische gemeenschappen en van de meest relevante wettelijke en administratieve bepalingen.

De integratiecentra informeren en ondersteunen lokale moslimgemeenschappen en lokale overheden in hun zoektocht naar het hoe en waarom van de erkenning van islamitische geloofsgemeenschappen. Daarbij werken de integratiecentra aanvullend op de geëigende kanalen als de Moslimexecutieve, de Vlaamse Gemeenschap en de provinciebesturen. U spreekt af met het integratiecentrum van uw regio. Voor de actuele lijst van adressen van integratiecentra kan u terecht op de website van het Vlaams Minderhedencentrum: www.vmc.be.

2. DE ORGANISATIE EN WERKING VAN ERKENDE EREDIENSTEN.

Erkenning van erediensten

De Belgische overheid erkent zes erediensten: de rooms-katholieke, de anglicaanse, de orthodoxe, de protestantse, de Israëlitische en de islamitische eredienst. De federale overheid is bevoegd voor de erkenning van de erediensten. Met de erkenning kan de overheid formele relaties aangaan met vertegenwoordigers van deze erediensten.

De erkende erediensten hebben elk een instituut opgericht dat hun eredienst naar de overheid vertegenwoordigt. Voor de islamitische eredienst is dit de Moslimexecutieve.

De federale overheid betaalt de wedden en pensioenen van de bedienaars van de erkende erediensten. De federale overheid sluit met de vertegenwoordigende instantie van de erkende eredienst een overeenkomst af over het totaal aantal aanvaarde ambten.

De materiële organisatie en werking van de erediensten

De overheid ondersteunt de erkende erediensten inzake hun materiële organisatie en werking. In het bijzonder kan de overheid tussenkomen in de inrichting en het onderhoud van gebedsruimtes en de vergoeding voor de huisvesting van de bedienaren van de eredienst.

Door de Lambermontakkoorden werden de gewesten bevoegd vanaf 1 januari 2002. Dat resulteerde in het Vlaams decreet van 7 mei 2004 op de materiële organisatie en de werking van de erediensten. De regeling over de financiën, de goederen, het patrimoniumbeheer en het administratief toezicht volgt voor de verschillende erkende erediensten een zelfde stramien.

Het provinciedecreet¹ bepaalt dat voor de erkende islamitische of orthodoxe geloofsgemeenschap de provincie, in geval van tekort, financieel verplicht moet bijdragen in het budget van een erkende islamitische gemeenschap en tevens moet instaan voor de uitbetaling van een vergoeding voor de huisvesting van de door de federale Overheid (Minister van Justitie) erkende imam (bedenaar van de eredienst).

De erkenning van de islamitische geloofsgemeenschap

De Vlaamse Regering erkent de oprichting van entiteiten van een kerk- of geloofsgemeenschap. De erkenning geldt voor onbepaalde tijd. Naargelang de eredienst worden deze als volgt benoemd:

- Parochies, voor de rooms-katholieke, anglicaanse en orthodoxe eredienst,
- Kerkgemeente, voor de protestantse eredienst,
- Israëlitische gemeente

¹ artikel 147, §5, 2) en 3 van het provinciedecreet

- Islamitische gemeenschap.

De parochies, kerkgemeenten, Israëlitische gemeente of islamitische gemeenschap kunnen het grondgebied van de gemeente of provincie overschrijden.

De aanvraag tot erkenning

De erkenning van een islamitische gemeenschap door de Vlaamse Regering gebeurt op voorstel van het door de federale overheid erkende representatief orgaan van de islamitische eredienst, de zgn. Moslimexecutieve. De Moslimexecutieve zal een gemotiveerde aanvraag doen bij de Vlaamse minister voor Binnenlands Bestuur.

Bij de aanvraag wordt een dossier gevoegd. Het dossier moet volgende inlichtingen en stukken bevatten:

- De identificatie van de geloofsgemeenschap: de naam die de geloofsgemeenschap zichzelf geeft, de eventuele huidige rechtsvorm, de gegevens van de verantwoordelijke persoon en de contactpersoon, het contactadres
- De omschrijving van het territoriale werkingsgebied (zoals wijk, gemeente(n), provincie(s))
- Gegevens over het gebouw of over de gebouwen bestemd voor uitoefening van de eredienst (moskee, gebedsruimte): adres(sen), oppervlakte, beschikkingsrecht.
- Overzicht van de patrimoniale toestand: gronden en gebouwen in huur, in erfpacht, in eigendom.
- Overzicht van de financiële toestand van de geloofsgemeenschap
- Het financieel plan voor de eerstvolgende drie kalenderjaren
- De melding of er een bezoldigd bedienaar van de eredienst is, of aangevraagd is bij de federale overheid.
- Een beschrijving van de maatschappelijke relevantie van de geloofsgemeenschap: het aantal gelovigen, de inschakeling in lokale gemeenschap (bvb. initiatieven die samen met anderen georganiseerd worden), de organisatie van haar contacten met de gemeentebesturen in hun gebied.
- Een verbintenis over het gebruik van het Nederlands in haar werking en de contacten als erkende geloofsgemeenschap met gelovigen en anderen, buiten hetgeen dat rechtstreeks betrekking heeft op de uitoefening van de eredienst zelf (liturgie, preken).
- Een verbintenis dat voldaan wordt aan de inburgeringsplicht door de geestelijke bedienaars
- Een verklaring niet te handelen, medewerking te verlenen aan activiteiten, personen en verenigingen in de lokalen toe te laten, die handelen in strijd met grondwet en Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De Vlaamse Regering beoordeelt het aanvraagdossier op basis van zeven criteria:

1. De volledigheid van het aanvraagdossier
2. De financiële leefbaarheid van de geloofsgemeenschap
3. De maatschappelijke relevantie van de geloofsgemeenschap
4. De correcte toepassing van de wetgeving inzake het gebruik van talen in bestuurszaken
5. De verbintenis te voldoen aan de inburgeringsplicht door de huidige en toekomstige geestelijke bedienaars
6. De verbintenis om de organisatie en werking van de geloofsgemeenschap vrij te houden van individuen die handelen in strijd met de Grondwet en het Mensenrechtenverdrag
7. De verbintenis om geen medewerking te verlenen aan bepaalde activiteiten en individuen of verenigingen, die handelen of oproepen te handelen in strijd met de Grondwet of het Mensenrechtenverdrag, te weren uit de lokalen.

Vooraleer de definitieve erkenningbeslissing te nemen, vraagt de Vlaamse minister voor Binnenlands Bestuur advies aan

- de gemeenten, gelegen in het territoriale werkingsgebied. Zij zijn het best geplaatst om het belangrijke criterium van de maatschappelijke relevantie en integratie in de lokale gemeenschap te beoordelen.
- het provinciebestuur dat moet bijdragen in het budget van de betrokken eredienstinstelling,
- de federale overheid, in casu de minister van Justitie. Hierdoor is er afstemming mogelijk rond de federale betaling van bedienaars en met aspecten van nationale veiligheid en openbare orde.

Het advies van gemeente, provinciebestuur en federale overheid moet er zijn binnen een termijn van vier maanden vanaf de ontvangst van het verzoek. Wanneer gemeente en provincie geen advies verlenen binnen de vier maanden, wordt het geacht gunstig te zijn.

De Vlaamse Regering neemt een beslissing over de aanvraag bij gemotiveerd besluit.

De bestuursorganisatie van een islamitische geloofsgemeenschap

Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid

De erkende entiteiten van een kerk- of geloofsgemeenschap organiseren zich in een kerkfabriek (voor de rooms-katholieke eredienst) en in een 'islamitische gemeenschap' (voor de islamitische eredienst). Kerkfabrieken en 'islamitische gemeenschappen', georganiseerd zoals het decreet voorschrijft, zijn openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid. De openbare instelling geldt enkel voor de materiële organisatie, de werking en het beheer van de goederen van de eredienst overeenkomstig het decreet.

Andere activiteiten, die buiten de bepalingen van het decreet vallen, zoals sociaal-culturele activiteiten van de geloofsgemeenschap, dienen ondergebracht onder een ander rechtsstatuut, bij voorkeur een vereniging zonder winstoogmerk.

Het comité

De openbare instelling heeft één bestuursorgaan: de kerkraad (voor de kerkfabriek) en het comité (voor de islamitische gemeenschap). Per kerkraad of comité zijn er vijf verkozen of aangestelde leden en één lid van rechtswege (de kerkbedenaar of eerste imam). De burgemeester zetelt niet meer in het kerkbestuur.

Er komt een geïnstitutionaliseerd overleg tussen het bestuur en de overheid. Voor de rooms-katholieke, de protestantse, anglicaanse en Israëlitische eredienst is dit het gemeentebestuur, terwijl de orthodoxe en islamitische eredienst met het provinciebestuur te maken hebben. Meerjarenplanning wordt verplicht, waardoor gemeenten (of provincies) de weerslag op hun plannen en budgetten beter kunnen inschatten.

Het centraal bestuur

Vanaf vier erkende parochies op het grondgebied van de gemeente of vier erkende islamitische geloofsgemeenschappen per provincie, wordt een overkoepelend centraal bestuur opgericht. Het centrale bestuur beschikt over rechtspersoonlijkheid en heeft een coördinerende en communicerende taak bij respectievelijk de gemeente- of provinciebesturen. Minstens tweemaal per jaar vindt een overleg plaats tussen het centrale bestuur en het gemeente- of provinciebestuur. Dit centrale orgaan coördineert de budgetten en meerjarenplannen, het dient deze en de rekeningen bij de gemeentelijke, respectievelijk provincieoverheid in.

Het administratief toezicht over de besturen verloopt zoals voor de lokale besturen: ruim algemeen toezicht en eerder beperkt bijzonder toezicht; het college van burgemeester en schepenen, respectievelijk de bestendige deputatie, krijgt een schorsingsbevoegdheid wanneer de financiële belangen van de gemeente, respectievelijk de provincie, worden geschaad. De gouverneur kan schorsen bij schending van de wet of schade voor het algemeen belang.

De problematiek van de grensoverschrijdende parochies, (kerk)gemeenten en gemeenschappen en de verdeling van het aandeel van de betrokken gemeenten of provincies is niet expliciet geregeld.

Budget, meerjarenplan en boekhouding

Meerjarenplan

Het meerjarenplan bestaat uit een strategische nota, een financiële nota en een opsomming van de afspraken met de provincie.

- De strategische nota bevat minstens uitleg over de beleidsdoelstellingen, verschillen met ev. voorgaande meerjarenplannen en een omschrijving en tijdspad van de investeringsprojecten.
- De financiële nota maakt een onderscheid tussen ontvangsten en inkomsten enerzijds, tussen exploitatiekosten (gewone werkingsuitgaven) en investeringskosten (i.f.v. de waarde van het patrimonium) anderzijds.

Het meerjarenplan geldt voor een periode van 6 jaar, is het resultaat van voorafgaand overleg met het provinciebestuur en bevat afspraken met het provinciebestuur. Het kan worden geactualiseerd of gewijzigd.

De comités dienen hun meerjarenplan vóór 2 juni in bij het centraal bestuur, of bij ontstentenis van een centraal bestuur, bij het provinciebestuur en de moslimexecutieve. Als er een centraal bestuur werd opgericht, dient dat centraal bestuur de meerjarenplannen van de verschillende comités gecoördineerd in bij de provincie en de moslimexecutieve, vóór 15 juli. De uiterste datum van goedkeuring door de provincie is 20 november (150 dagen).

Het jaarlijks budget

Het budget bestaat uit een financiële nota en een beleidsnota. De comités dienen hun jaarlijks budget vóór 30 juni in bij het centraal bestuur. Als een centraal bestuur werd opgericht, dient dat centraal bestuur de budgetten van de comités gecoördineerd in bij de moslimexecutieve (tegen 15 juli van het voorafgaande jaar), de bestendige deputatie van het provinciebestuur en de gouverneur (tegen 1 oktober).

Boekhouding

De erkende islamitische gemeenschap voert een boekhouding, volgens de regels van de Vlaamse overheid. De boekhouding heeft als kenmerken:

- De boekhouding wordt opgesteld volgens de richtlijnen van de Vlaamse overheid (model van minimum algemeen rekeningstelsel – MAR)
- Het is een vereenvoudigde boekhouding die minstens de bewegingen van de kasvoorraad omvat (ontvangsten-uitgaven)
- de boekhouding is uitgesplitst in een exploitatierekening (gewone werkingsuitgaven) en een investeringsrekening (ivm de waarde van het patrimonium, leningen en toelagen).
- Voor elk gepland investeringsproject wordt een investeringsfiche opgemaakt, met omschrijving van het project, de geraamde en verrichtte ontvangsten en uitgaven

- De jaarrekening bestaat uit een financieel gedeelte en een toelichting en wordt bezorgd aan het centraal bestuur tegen 1 april, aan de provincie tegen 1 juni van het volgende jaar.

3. DE SUBSIDIES VOOR ONROERENDE GOEDEREN VAN ERKENDE EREDIENSTEN.

Het koninklijk besluit van 23 juli 1981 betreffende de subsidiëring van bepaalde werken die door of op initiatief van ondergeschikte besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd, bepaalt dat een subsidiëringpercentage van 30 procent wordt toegekend voor werken aan kerkgebouwen en pastorijen. Dit besluit is van toepassing op het Vlaams Gewest.

Wat wordt gesubsidieerd?

- het bouwen;
- het verbouwen;
- het uitbreiden;
- en de buitengewone herstellingen van kerken, pastorijen, bisschoppelijke seminaries.

Jaarlijks voorziet de Vlaamse begroting er middelen voor. Deze subsidie wordt momenteel in hoofdzaak verleend voor herstelling- en renovatiewerken aan kerken en pastorijen ten behoeve van de rooms-katholieke eredienst, in veel mindere mate voor de andere erediensten

4. WAAR VIND IK MEER INFORMATIE?

A. Websites:

- <http://binnenland.vlaanderen.be/kerkfabrieken>
(Op deze website vindt u ook een vraag en antwoordrubriek)
- www.kerknet.be/kerkfabrieken
(Op deze website vindt u ook modellen van formulieren voor kerkfabrieken, mits enige aanpassing te gebruiken voor comités)
- www.vlaamseprovincies.be
- www.vmc.be -> lokaal beleid -> levensbeschouwing
- www.vvsg.be -> werking en organisatie -> erediensten
- www.kuleuven.be/icrs
(website interdisciplinair Centrum voor Religiestudies en levensbeschouwelijke dialoog)
- www.flwi.ugent.be/cie/
(Website Centrum voor Islam in Europa (CIE))
- www.vlaanderen.be/overheidsopdrachten
Op deze site kunt u informatie vinden over overheidsopdrachten van de Vlaamse overheid.
- www.belgium.be : Home > Ambtenaren > Een dienst beheren > Overheidsopdrachten > Wettelijke basis > Geconsolideerde wetgeving
regelgeving overheidsopdrachten en diverse fiscale vragen
- www.vvsg.be -> werking en organisatie -> overheidsopdrachten
- www.justfgov.be
bedienaars van de eredienst en juridische vragen
- www.ruimtelijkeordening.be
- www.milieuinfo.be

B. Boeken, brochures en rapporten:

- **Moskeeën in Gent, tussen subcultuur en sociale beweging. Emancipatiedynamieken van moslimminderheden in de diaspora**

Doctoraat MERYEM KANMAZ, 2007, Meryem.Kanmaz@UGent.be

| Wetenschappelijk onderzoek naar de concrete lokale organisatievorming van moslims, vertaald in moskeeën en islamitische centra.

- **Moskeeën, imams en islamleerkrachten in België, stand van zaken en uitdagingen**

Uitgave: Koning Boudewijnstichting,

| In dit rapport gaat de aandacht naar twee thema's: enerzijds de moskeeën en de imams, anderzijds de leraren islamitische godsdienst. Dit rapport wil in de eerste plaats een status quaestionis zijn en geen exhaustieve wetenschappelijke analyse. Doel is het denkwerk te voeden in verband met maatregelen die zich opdringen om het samenleven in België te bevorderen. Verschillende vragen over imams en islamleerkrachten komen aan bod: hun rol, opleiding, filosofische strekking,

Auteurs: Meryem Kanmaz, Centrum Islam in Europa, Universiteit Gent & Mohamed El Battiui, onder leiding van Firouzeh Nahavandi, Centre d'Etude de la Coopération Internationale et du Développement (CECID), Université Libre de Bruxelles. Rapport, 2004; 48 p; gratis; bestelnummer : 1447; ISBN : 90-5130-475-7
Downloadbaar: www.kbs-frb.be

- **Islam en moslims in België. Kansen en uitdagingen van een multiculturele samenleving.**

Uitgave: Koning Boudewijnstichting

| Het verslag van het colloquium gaat over volgende vragen: hoe staat het met de legitimiteit van de eisen van de moslimgemeenschap als we die toetsen aan de basiswaarden van de westerse samenleving? Welke plaats kan de uitdrukking van culturele diversiteit in de openbare ruimte bekleden? In het verslag van dit colloquium worden ook het Franse republikeinse en lekenmodel en het Amerikaanse multiculturele model voorgesteld.

Verslag van het Colloquium "Ceci n'est pas un voile" 30-03-2004 – Brussel.
Downloadbaar: www.kbs-frb.be

- **Gids voor levensbeschouwend Antwerpen**

Uitgave: stad Antwerpen

| De gids brengt de levensbeschouwelijke diversiteit in de stad Antwerpen in beeld.

November 2006, cordoba@antwerpen.be

▫ **Islamitische organisaties in Limburg**

Uitgave: Provinciaal Integratiecentrum Limburg

De brochure beschrijft de herkomst, stromingen en netwerken binnen in de Limburgse islam. Het beschrijft de werking en organisatie van de Turkse en Marokkaanse moskeen in de provincie.

Januari 2007, www. <http://www.limburg.be/pric>

▫ **Bestuur van de erediensten**

Uitgave: www.diekeure.be

In het boek worden de nieuwe organisatie- en werkingsregelen, zoals die van toepassing zullen zijn m.i.v. 1 maart 2005, uitvoerig toegelicht en becommentarieerd. Heel veel aandacht wordt besteed aan de installatie van de nieuwe (kerk)raden en de oprichting van de centrale (kerk)besturen. Een belangrijk punt is ook de gewijzigde toezichtregeling. In het boek een volledig nieuw hoofdstuk opgenomen dat de wetgeving op de overheidsopdrachten op een heldere manier uitlegt en toepast op de (kerk)besturen. Zoals in de vorige uitgaven zijn in het boek ook een groot aantal modelformulieren opgenomen die volledig zijn aangepast aan de nieuwe decretale bepalingen. Samen met het boek ontvangt u bovendien een cd-rom waarop deze modelformulieren digitaal beschikbaar zijn.

Auteurs: Jean DUJARDIN, Kris COUPE, Riet ERAUW-ZEGERS, Ann FRANÇOIS, Raymonde ROMMEL, Wim SOMERS en Bart VERCAUTEREN
Vastbladige uitgave, 2004, 9E editie, bestelnummer: 202 041 351, ISBN: 90 5958 720 0

▫ **Vademecum kerkbesturen.**

Uitgave: www.politeia.be

Het “Vademecum kerkbesturen” is een praktisch handboek dat zowel de gemeenteamttenaren als leden van de kerkraden stap voor stap door de nieuwe procedures leidt, bepaald in het Vlaams decreet van 7 mei 2004. De structuur en de werking van de kerkraden en hun verhoudingen met het lokale bestuur worden er in klare taal toegelicht. Het vademecum is losbladig en wordt meerdere malen per jaar geactualiseerd zodat u steeds op de hoogte blijft van de laatste ontwikkelingen. Bij het vademecum vindt u een cd-rom met alle formulieren in wordformaat. De cd-rom bevat tevens alle documenten voor het financieel beheer van de kerkfabriek: begroting, kasverslag, eindrekening, borgtocht van de penningmeester.

Losbladige uitgave met aanvullingen

▫ **Wegwijs in de klassieke overheidsopdrachten van gemeenten en OCMW's**

Uitgave: www.politeia.be

Op een beknopte wijze wordt een duidelijk beeld gegeven van procedures voor openbare aanbestedingen. Deze publicatie sluit ook de niet-specialist doorheen de verschillende stadia van het aanbestedingsproces

Losbladige uitgave met aanvullingen

▫ **Zakboekje overheidsopdrachten 2007**

Het Zakboekje Overheidsopdrachten legt niet-specialisten stap voor stap uit wat ze moeten doen en waarop ze moeten letten: van het opstellen van een bestek, via de gunning van de opdracht tot en met de uitvoering van de opdracht. Ook aanverwante thema's zoals de erkenning van aannemers en de motivering van bestuurshandelingen worden helder en beknopt uitgelegd. De commentaarteksten worden aangevuld met praktijkvoorbeelden, relevante uittreksels uit de wetgeving en belangrijke rechtspraak.

Auteur(s): Westhovens L. ISBN: 9789046505397 ,Publicatievorm: Zakboek ,Frequentie: 1 update per jaar

▫ **Boekhoudsoftware voor het besturen van de eredienst**

Uitgeverij Vanden Broele - www.religiosoft.be

Dit commerciële aangepaste boekhoudpakket is online beschikbaar, zodat centrale kerkbesturen over een instrument beschikken om aan hun decretale boekhoudkundige verplichtingen te voldoen.

ARTIKELS

- Boekhouding besturen erediensten, Bart Van Dooren, in Binnenband, april 2007, pg. 15-17,
<http://www.binnenland.vlaanderen.be/binnenband/index.htm>

5. OVERZICHT REGELGEVING ISLAMITISCHE EREDIENST

A. ERKENNING VAN DE ISLAMITISCHE EREDIENST EN DE AANSTELLING VAN DE BEDIENAARS

- 19 JULI 1974. – Wet tot erkenning van de Islamitische eredienst en tevens van de aconfessionele (vrijzinnige) levensbeschouwing.
- 20 JULI 2004.- Wet tot oprichting van een commissie belast met de hernieuwing van de organen van de Islamitische eredienst
(BS 30 07 2004)
- 23 SEPTEMBER 2004.- Ministerieel besluit betreffende de samenstelling van de commissie belast met de hernieuwing van de organen van de islamitische eredienst
(BS 27 09 2004)
- 27 DECEMBER 2004. – Programmawet – vaststelling van de jaarwedde van de door het Rijk bezoldigde bedienaars van de islamitische eredienst
(BS 31 12 2004)
- 29 APRIL 2005. – Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de aanstelling van de bedienaars der erediensten en moreel consultants bij sommige diensten van de Vlaamse Overheid.
(BS 28 06 2005)
- 3 MEI 2005.- Wet houdende wijziging van de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtingen
(BS 27 05 2005)
- 3 MEI 2005.- Wet houdende wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtingen
(BS 27 05 2005)
- 3 JUNI 2005.- Koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot regeling van de rechtspleging voor het beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtingen
(BS 07 05 2005)
- 3 JUNI 2005.- Koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot uitvoering van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtingen
(BS 07 05 2005)
- 10 NOVEMBER 2005 – Koninklijk besluit houdende oprichting van een Commissie “belast met het onderzoek van het statuut van de bedienaars van de erkende erediensten”
(BS 07 12 2005)

- 15 DECEMBER 2006 – Decreet betreffende de aanstelling van bedienaars der erediensten en moreel consultants bij sommige rechtspersonen (BS 12 01 2007)

B. MATERIELE ORGANISATIE EN WERKING VAN DE ISLAMITISCHE EREDIENST IN VLAANDEREN

- 13 JULI 2001.- Bijzondere wet van houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen (LAMBERMONT-akkoord),
- 7 MEI 2004. - Decreet betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten. (BS 06 09 2004)
- 27 MEI 2004. - Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de erkenning van de erediensten, de wedden en pensioenen van de bedienaars der erediensten, de kerkfabrieken en de instellingen belast met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten (BS 14 06 2004)
- 25 FEBRUARI 2005. - Omzendbrief BA-2005/2 betreffende de toepassing van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten op de erediensten, georganiseerd op provinciaal niveau. (BS 25 03 2005)
- 30 SEPTEMBER 2005. - Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de criteria voor de erkenning van de plaatselijke gemeenschappen van de erkende erediensten (BS 16 12 2005)
- 20 JANUARI 2006 – Decreet houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, wat de schrapping van de leeftijdsvereiste voor de leden van de bestuursorganen betreft. (BS 17 02 2006)
- 10 MAART 2006 – Omzendbrief BA-2006/04 betreffende de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen (Besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005) (BS 07 04 2006)
- 13 OKTOBER 2006 – Besluit van de Vlaamse Regering houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de erkende erediensten en van de centrale besturen van de erkende erediensten. (BS 13 11 2006)
- 27 NOVEMBER 2006 – Ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen van de boekhouding van de besturen van de eredienst en ter uitvoering van artikel 46 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de eredienst en van de centrale besturen van de eredienst (BS 29 12 2006)

- 12 JANUARI 2007 – Omzendbrief BB-2007/01 betreffende de boekhouding van de besturen van de eredienst
(BS 12 02 2007)

C. MATERIELE ORGANISATIE EN WERKING VAN DE ISLAMITISCHE EREDIENST IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

- 29 JUNI 2006 - Ordonnantie betreffende de inrichting en werking van de islamitische eredienst
- 29 JUNI 2006 – Bekrachtiging door de Brusselse Hoofdstedelijk Regering van de Ordonnantie houdende diverse bepalingen betreffende de erkende erediensten
(BS 10 07 2006)
- 8 FEBRUARI 2007 – Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijk Regering met betrekking tot de erkenningsaanvragen voor de islamitische gemeenschappen en de machtiging tot oprichting van de islamitische comités.
(BS 16 02 2007)
- 31 MEI 2007. - Besluit houdende regeling van de lottrekkingen voorzien bij de gedeeltelijke vernieuwing van een islamitisch comité en bij de staking van stemmen na een nieuwe stemming
(BS 19 06 2007)

D. RELEVANTE REGELGEVING

D1. Bestuurlijke organisatie

- 9 DECEMBER 2005 – Provinciedecreet
(BS 19 12 2005)

D2. Subsidiëring van werken, leveringen en diensten

- 23 JULI 1981 - Koninklijk Besluit betreffende de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen e diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van ondergeschikte besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 1988;
- 21 JUNI 1989 - Besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 1989 houdende vaststelling van de procedure inzake de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die door of op initiatief van regionale of lokale besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd;
- 21 JUNI 1989 – Omzendbrief betreffende de subsidiëring van gebouwen en monumenten en aanverwante materies: het samenstellen en indienen van de subsidieaanvragen in toepassing van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de procedure inzake de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die door of op initiatief van regionale of lokale besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd;

(B. S., 8 september 1989)

D.3. Overheidsopdrachten

- 24 DECEMBER 1993. - Wet betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten (e.v. wijzigingen)
- 8 JANUARI 1996. - Koninklijk besluit betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en de concessies voor openbare werken (e.v. wijzigingen)
- 26 SEPTEMBER 1996.- Koninklijk besluit tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken (e.v. wijzigingen) + bijlage: de algemene aannemingsvoorwaarden (A.V.V)
- 22 APRIL 2002. - Koninklijk besluit tot wijziging van bepaalde koninklijke besluiten tot uitvoering van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten (BS. 30 04 2002)
- 10 DECEMBER 2003. - Omzendbrief. - Overheidsopdrachten onderworpen aan de Europese bekendmaking. - Lessen te trekken uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (BS 15 12 2003)

D4. Milieu, Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw

- 18 MEI 1999.- Decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (e.v.wijzigingen) <http://www.ruimtelijkeordening.be>
- 14 APRIL 2000 - Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en van de werken, handelingen en wijzigingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is (BVR 14/4/2000 BS 18/5/2000, wijz. BVR 26/4/2002 BS 20/6/2002, BVR 01/9/2006 BS 31/10/2006) <http://www.ruimtelijkeordening.be> -> wetgeving -> uitvoeringsbesluiten -> vergunningen
- 28 JUNI 1985- Decreet betreffende de milieuvergunning <http://www.milieuinfo.be>
- 6 FEBRUARI 1991 - Besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM I) – Bijlage1: Lijst van als hinderlijk beschouwde inrichtingen <http://www.milieuinfo.be>
- 24 FEBRUARI 1977 – Koninklijk Besluit houdende vaststelling van geluidsnormen voor muziek in openbare en private inrichtingen (BS 26 04 1977)
- 19 JANUARI 1999. - Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (BS 31 03 1999)

6. HISTORIEK ERKENNING ISLAMITISCHE EREDIENST (2)

Vóór 1964 : beperkte aanwezigheid van moslims

In 1828 meldde de Turkse consul in Antwerpen de aanwezigheid in België van 5.751 moslims, bijna de helft afkomstig uit Algerije. Datzelfde consulaat signaleerde in 1928 in België 3.303 Algerijnen, 1.291 Marokkanen en 560 Tunesiërs. Zij vormden een kwart van de geïmmigreerde werknemers in de koolmijnen. Vooral in de streek rond Charleroi hielden deze immigranten vast aan de uitoefening van hun godsdienst (preken van rondtrekkende maraboes, openbare begrafenis volgens de moslimritus).

Van 1964 tot 1974: erkenning van het islamitisch en cultureel centrum als gesprekspartner

De bilaterale immigratieconventies met Marokko (1964), Turkije (1964), Tunesië (1969), Algerije (1970) en Joegoslavië (1970) deed het aantal moslims en de “zichtbaarheid” van de islam in België toenemen. Familieherenigingen werden aangemoedigd om de geïmmigreerde bevolking te stabiliseren. Van de meer dan 700.000 gastarbeiders, die in België verbleven begin van de jaren '70, behoorden zeer velen tot de Islamitische gemeenschap. Om met deze gemeenschap te kunnen dialogeren, erkende de Belgische federale Regering het **Islamitisch en Cultureel Centrum** (ICC) als internationale vereniging en officiële gesprekspartner voor de moslimgemeenschap. Het ICC werd geleid door de staat Saudi-Arabië. In 1967 werd aan het ICC het Oosters Paviljoen in het Jubelpark te Brussel in erfpacht gegeven voor 99 jaar.

Het Islamitisch centrum, dat het aantal moslims raamde op 100.000 gelovigen, ijverde voor

- een eigen godsdienstige vorming aan de kinderen;
- een aangepast centrum in 5 à 6 steden voor de samenkomsten van de gelovigen
- enkele eigen begraafplaatsen om haar gelovigen volgens de eigen ritus te kunnen begraven.

Op 20 maart 1971 diende senator Albert Smet een wetsvoorstel in om de islamitische godsdienst in België officieel te doen erkennen. Na het overlijden van senator Smet en na de ontbinding van de Kamer in september 1971 werd een nieuw wetsvoorstel ingediend door de senatoren Heylen, Vandewiele, Verleysen en C. De Clercq. De indieners wezen erop dat de erkenning van de islamitische eredienst tot gevolg zou hebben dat de godsdienstbeoefening voor deze personen vergemakkelijkt zou worden. Op 13 april 1972 werd door de senatoren Calewaert, Dejardin, Ramaekers, Vanderpoorten, Vanhaegendoren en Bascour een ander wetsvoorstel ingediend tot erkenning van de Islamitische eredienst en tevens van de a-confessionele (vrijzinnige) levensbeschouwing.

De erkenning zou volgens de Groot-Imam van de Islamitische cultus in België moeten leiden tot moskees in Brussel, Gent, Antwerpen, Luik en Namen (alle provinciehoofdplaatsen) en in Limburg (mijnstreek/Genk). Omdat er in deze plaatsen reeds moskeeën bestonden zouden er geen subsidies onmiddellijk hoeven te worden voorzien. De grote Moskee te Brussel (Jubelpark) werd toen verder afgewerkt op kosten van verschillende Arabische Staten.

² Met dank aan Hugo Dockx, departement Logistiek, provincie Antwerpen.

Zie ook: Rapport “Moskeeën, imams en islamleerkrachten in België - Stand van Zaken en uitdagingen” van Meryem KANMAZ van de Universiteit Gent en FIROUZEM NAMAVANDI van de ULB, 2004

Waar de wetsvoorstellen uitgingen van een lastgeving op gemeenten, drukte de Groot-Imam de wens uit om erkend te worden op provinciale basis. Onder die verplichte uitgaven voor de provincies zouden dan vallen:

- 1) de huisvesting van de imams;
- 2) de kosten voor de uitoefening van de eredienst, wanneer de eigen inkomsten onvoldoende zijn;
- 3) het onderhoud van de moskeeën, wanneer de eigen inkomsten onvoldoende zijn;
- 4) de oprichting van nieuwe moskeeën of de grote herstellingswerken aan bestaande moskeeën, voor het gedeelte dat niet door eigen inkomsten of door de Staat (30 % volgens het Regentbesluit van 2 juli 1949) - thans 30 % door het Vlaamse gewest volgens het koninklijk besluit van 23 juli 1981) wordt gedragen.

Een tekstwijziging in het wetsvoorstel (kosten ten laste van de provincies in plaats van de gemeenten) werd aanvaard door de Commissie bij algemeenheid van stemmen, mits 1 onthouding. Het wetsvoorstel werd eenparig goedgekeurd en door de Regering afgekondigd en bekrachtigd op 19 juli 1974.

Van 1974 tot einde 2000: naar een representatief orgaan.

De wet van juli 1974, die het Islamitisch en Cultureel Centrum aanstelde als de belangrijkste woordvoerder van de moslimgemeenschap in België, is nooit in voege getreden. Een koninklijk besluit van 3 mei 1978 over de organisatie door het ICC van verkiezingen voor het oprichten van lokale Islamitische comités, werd nooit toegepast. Tot 1991 bleef het Islamitisch en Cultureel Centrum (ICC) de enige gesprekspartner van de Belgische Staat, maar de status werd steeds meer door moslims in vraag gesteld.

Door het koninklijk besluit van 16 november 1990 duidde de Minister van Justitie een **voorlopige Raad van Wijzen** aan voor de organisatie van de islamitische eredienst in België. Die Raad werd belast met de organisatie van het onderwijs van de moslimreligie en de aanduiding van de leerkrachten daartoe. Deze Raad telde 19 islamitische leden, uit verschillende delen van het land, van verschillende stromingen en nationaliteiten. Ook deze Raad kon niet de goedkeuring wegdragen van de geloofsgemeenschap o.m. op grond van zijn samenstelling (met een groot deel leken) . Te Brussel functioneerde intussen ook een **Hoge Raad voor Moslims in België (HRMB)**, die naar eigen zeggen verkozen werd door de 250.000 personen die zich tot de moslim-gemeenschap in België rekenen.

Om uit de impasse te geraken erkende in 1994 de Minister van Justitie een tijdelijke Executieve, onder leiding van dokter BEYENS, als gesprekspartner inzake de moslim-eredienst. Met het koninklijk besluit van 3 juli 1996 werd de voorlopige Raad van Wijzen opgeheven en werd het **Executief van de Moslims van België** opgericht. Het Executief, erkend door de Minister van Justitie, was samengesteld uit 17 islamitische leden. Het had als opdracht om, op verzoek van de Minister van Justitie, adviezen te verlenen met betrekking tot de islamitische gemeenschap, in het bijzonder over het onderwijs van de islamitische godsdienst en de vertegenwoordiging in de gevangenissen en ziekenhuizen.

Eind 1996, in het zog van het drama met de kleine Loubna BENAÏSSA (Elsene), werd er een gunstige stroming merkbaar voor de volwaardige erkenning van de moslim-eredienst, zowel in de publieke opinie als bij diverse politieke partijen. In 1998 kreeg het Executief de taak om de nodige maatregelen te nemen voor de organisatie van verkiezingen tot erkenning van een **representatief orgaan van de islamitische eredienst**. De verkiezingen vonden plaats op 13 december 1998. Er boden zich in de 124 stembureau's (104 in moskeeën en 20 in openbare plaatsen) 48.000 kiezers aan. De resultaten werden op 6 januari 1999 gevalideerd.

De Algemene Vergadering (Grote Raad) moest in haar schoot een uitvoerende instantie aanduiden, bestaande uit 17 leden, van wie 7 Marokkanen, 4 Turken, 3 autochtone Belgen en 3 personen met een andere nationaliteit. De kandidaten, die er deel van wilden uitmaken, moesten minstens in het bezit zijn van een diploma middelbaar onderwijs (of gelijkwaardig equivalent) en hun kandidatuur moest worden goedgekeurd door de Minister van Justitie, die rekening hield met het advies van de Staatsveiligheid. Hierdoor kwam het dat een aanzienlijk aantal kandidaten werd geweigerd. Met koninklijk besluit van 3 mei 1999 werd het Executief van de Moslims van België ("Het Executief") erkend als representatief orgaan voor de islamitische eredienst.

II. Recente evolutie van 2000 tot op heden

Op 2 oktober 2001 antwoordde de Minister van Justitie in de Kamer dat er over drie jaar 125 moskeeën zullen worden erkend, waarvan 75 in 2002, waarvan 8 in Antwerpen, 14 in Brussel, 1 in Gent en 1 in Vilvoorde. Er zou een screening gebeuren van de imams, door het Executief aangesteld. Voor de erkenning van een moskee zou dan een koninklijk besluit worden opgemaakt, waarin het grondgebied, het kader en de verplichting een comité te installeren, wordt vermeld. De verplichte uitgaven van de provincie zijn :

- een woning of een woonvergoeding ter beschikking te stellen van de imams;
- bijdragen in de tekorten op de begrotingen van de comités;
- bijdragen in de kosten van de werken (verbouwing) aan de gebouwen (moskeeën).

Het dossier van de erkenning van de islamitische gemeenschappen in België geraakte sterk beïnvloed door diverse externe factoren: de islamitische terreuraanslagen van AL-QAEDA op de W.T.C.-torens in New York (11 september 2001); de militaire operaties van de U.S.A. in de islamstaten Afghanistan (Talibanregime) en Irak; de bomaanslagen in Madrid in het voorjaar van 2004; de moord op Theo VAN GOGH in Amsterdam op 2 november 2004 door een moslimfundamentalist.

De Executieve was het voorwerp van aanvallen en verdachtmakingen vanwege de afgewezen kandidaten, met hevige interne spanningen als gevolg. Haar werking kwam volledig lam te liggen, zodat de Minister van Justitie werd verzocht om te bemiddelen. Na besprekingen tussen de federale Regering en de mosliminstanties werd beslist **een voorlopig Executief** te benoemen met een in tijd beperkt mandaat van één jaar (aflopend op 31 mei 2004). De leden van het vorig Executief boden op 6 februari 2003 hun ontslag aan. Tussen de 12 nieuwe leden zitten er 8 waarvoor de Staatsveiligheid en het Comité I in 1999 een negatief advies hadden uitgebracht. De Vlamingen namen ontslag, de vrouwen zijn helemaal niet vertegenwoordigd en de meeste leden stonden bij de verkiezingen (2003) op Franstalige (vooral PS) lijsten. De nieuwe voorlopige Executieve slaagde er echter niet in om een consensus te bereiken over de modaliteiten van de nieuwe verkiezing van de Algemene Vergadering.

Door de wet van 20 juli 2004 werd een **Commissie** opgericht belast met de hernieuwing van de organen van de Islamitische eredienst (Algemene Vergadering en Executieve).

Bij ministerieel besluit van 23 september 2004 werd voormelde Commissie samengesteld uit 5 leden (2 magistraten-emeritus, 2 vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap van België en 1 deskundige met een grondige kennis van de kieswetgeving en van het contentieux inzake de kiesverrichtingen). De verkiezingen voor de **Algemene Raad en voor de Executieve** vonden plaats in maart 2005, de kandidaten werden voor hun aanstelling gescreend in functie van de binnenlandse veiligheid.

Bovendien werd het dossier nog complexer door het zgn. **LAMBERMONT-akkoord** (de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen). Het toezicht op de temporalieën van de erediensten werd geregionaliseerd met ingang van 1 januari 2002.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering (Marino Keulen) wil een Vlaamse Kamer binnen de nieuwe Moslimexecutieve en wenst een actieve rol te spelen bij de inburgering en de opleiding van de Imams.

Het Vlaamse decreet van 7 mei 2004 regelt de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten. Het ontwerpbesluit van 27 mei 2005 door de Vlaamse Regering voorlopig goedgekeurd werkt de criteria uit voor de erkenning van de lokale islamitische (geloofs-)gemeenschappen.

Op 27 mei 2004 hebben de Federale Overheid, het Vlaamse, het Waalse en het Brussels-Hoofdstedelijke Gewest een samenwerkingsakkoord gesloten betreffende de erkenning van de erediensten, de wedden en pensioenen van de bedienaars der erediensten, de kerkfabrieken en de instellingen belast met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten. Volgens dit samenwerkingsakkoord moeten de aanvragen tot oprichting van (islamitische) gemeenschappen door de (nieuwe) Executieve van de Moslims in België bij de bevoegde gewestoverheid ingediend worden. Het betrokken Gewest vraagt het advies van de federale overheid, met name de Minister van Justitie. Zowel de federale overheid of een betrokken Gewest kan een overleg vragen in de Informatie- en Overlegcommissie (waarvan de federale overheid - Minister van Justitie - het voorzitterschap en het secretariaat waarneemt). Indien het negatief advies van de federale overheid gegrond is op elementen die de veiligheid van de Staat of de openbare orde aanbelangen, wordt de oprichtingsprocedure van de kerkgemeenschap opgeschort.

In België wordt het aantal moslims geschat op 402.823 personen (rapport 2004³) waarvan 90 % bestaat uit personen van de Maghreblanden (Marokkanen, Algerijnen, Tunesiërs) en Turken; 7 % Belgische en Europese bekeerlingen en 3 % Albanen, Kosovaren, Bosniërs, Pakistani, Libanezen, Iraniërs en Afrikanen. Meer dan de helft van de moslims uit de Maghreblanden en Turkije leeft in het Brussels Gewest.

In het rapport wordt medegedeeld dat in tegenstelling tot de situatie in Wallonië en in Brussel, we over onvoldoende gegevens beschikken voor Vlaanderen om een exacte verdeling te geven aan de hand van de schattingen over het aantal moskeeën.

Volgens de auteurs van het rapport zijn er in Vlaanderen 162 moskeeën. Omdat er onvoldoende gegevens zijn is dit een schatting. Volgens het Ministerie van Justitie (cijfers van 2001) waren er in Vlaanderen 195 moskeeën, waarvan 67 in de provincie Antwerpen. Het rapport verdeelt de 162 moskeeën als volgt per provincie en per afkomst :

	Arabofone	Turkse	Pakistan	Overige	Totaal
Vlaams Brabant	9	2	-	1	12
Oost-Vlaanderen	15	19	1	-	35
West-Vlaanderen	5	-	3	-	8
Limburg	20	23	-	1	44
Antwerpen	33	23	2	5 *	63
Totaal	82	67	6	7	162

Eind 2006 heeft de Moslimexecutieve een dertigtal dossiers ingediend bij de Vlaamse regering voor de aanvraag van een erkenning van een islamitische geloofsgemeenschap.

³ Rapport "Moskeeën, imams en islamleerkrachten in België - Stand van Zaken en uitdagingen" van Meryem KANMAZ van de Universiteit Gent en FIROUZEM NAMAVANDI van de ULB, 2004

7. PROCEDURE OVERHEIDSOPDRACHTEN IN VOGELVLUCHT

Doel van regelgeving

- neutraliteit en onpartijdigheid van de aanbestedende overheid of openbare instelling
- gelijke kansen voor iedere geïnteresseerde aannemer, leverancier of dienstverlener
- ruime concurrentie als beste garantie voor optimale contractvoorwaarden

Principes die de overheidsopdrachten beheersen

- Mededinging
- Gunning van opdracht tegen overeengekomen prijs (forfaitaire grondslag)

Welke diensten of producten ?

Onderscheid wordt gemaakt in diensten en producten die op de markt worden aangeboden:

- leveringen (van producten),
- diensten (manuele of intellectuele prestaties),
- Werken (bouwopdrachten of wegenwerken).

Vallen niet onder regelgeving: bepaalde uitzonderingen, tewerkstelling personeel, verwerving of huur onroerende zaken, bepaalde concessies.

Wie is onderworpen aan regelgeving?

- gemeenten, intergemeentelijke verenigingen, OCMWs, verenigingen van OCMWs, besturen van de eredienst, intergemeentelijke politiezones, autonome gemeentebedrijven, gemeentelijke vzw's, openbare ziekenhuizen, ziekenhuis van OCMW of onder vorm van vereniging, e.a.

De gunningsprocedure en toewijzing van opdrachten

De opdrachtgever wijst de opdracht toe na een gunningsprocedure. Hij kiest uit drie mogelijkheden, bepaald door de aard van de opdracht:

- Aanbesteding: de opdracht wordt toegewezen tegen de laagste prijs. De aanbesteding kan openbaar of beperkt zijn.
- Offerteaanvraag: de opdracht houdt een aantal criteria in op basis waarvan de opdracht aan de meest voordelige offerte wordt toegewezen. De offerteaanvraag kan algemeen of beperkt zijn.
- Onderhandeling: de opdracht wordt toegewezen op basis van onderhandeling. De onderhandelingsprocedure kan slechts in een beperkt aantal gevallen,

o.m. voor werken, diensten en producten die een bedrag tot 67.000 euro (art.120 KB 08.01.1996) niet overschrijden.

- Bijzondere procedures: wedstrijden, prijsvraag voor ontwerpen,..
- *Concurrentiegericht dialog* (nieuwe reglementering) : de aanbestedende dienst voert een dialoog met alle tot de procedure toegelaten gegadigden, met het oog op een oplossingsgericht bestek.
- *Raamovereenkomst* (nieuwe reglementering): gedurende een bepaalde periode kunnen de voorwaarden inzake de opdrachten verder gespecificeerd, wat betreft prijs en hoeveelheid.

D. Inhoud van het bestek

- De algemene uitvoeringsregels (AUR)
- De algemene aannemingsvoorwaarden
- Het bestek: bijzondere administratieve en technische specificaties
- (ev) Uitvoeringsvoorwaarden met sociale doelstellingen
- Duur van de opdracht.

E. Bekendmaking van de opdracht

Er bestaan verschillende regels voor de publicatie van de opdracht:

- een individuele aankondiging . Dit kan via schriftelijke kennisgeving, op beperkte of op algemene schaal (bvb. in vaktijdschrift),
- een openbare aankondiging in het officiële berichtenblad,
- aankondiging van de gegunde opdracht.

F. Voorwaarden tot aanneming

De wetgeving legt een aantal algemene voorwaarden op voor leveringstermijnen, borgtocht, betalingen en schadevergoeding. De voorwaarden verschillen naargelang de bedragen van de gegunde opdracht.

G. De selectiecriteria

De gunningscriteria beoordelen de intrinsieke waarde van de offerte, de kwaliteit van het aangeboden product of dienst.

De selectiecriteria beoordelen de inschrijver, de kwaliteit van de aannemer, leverancier of dienstverlener.

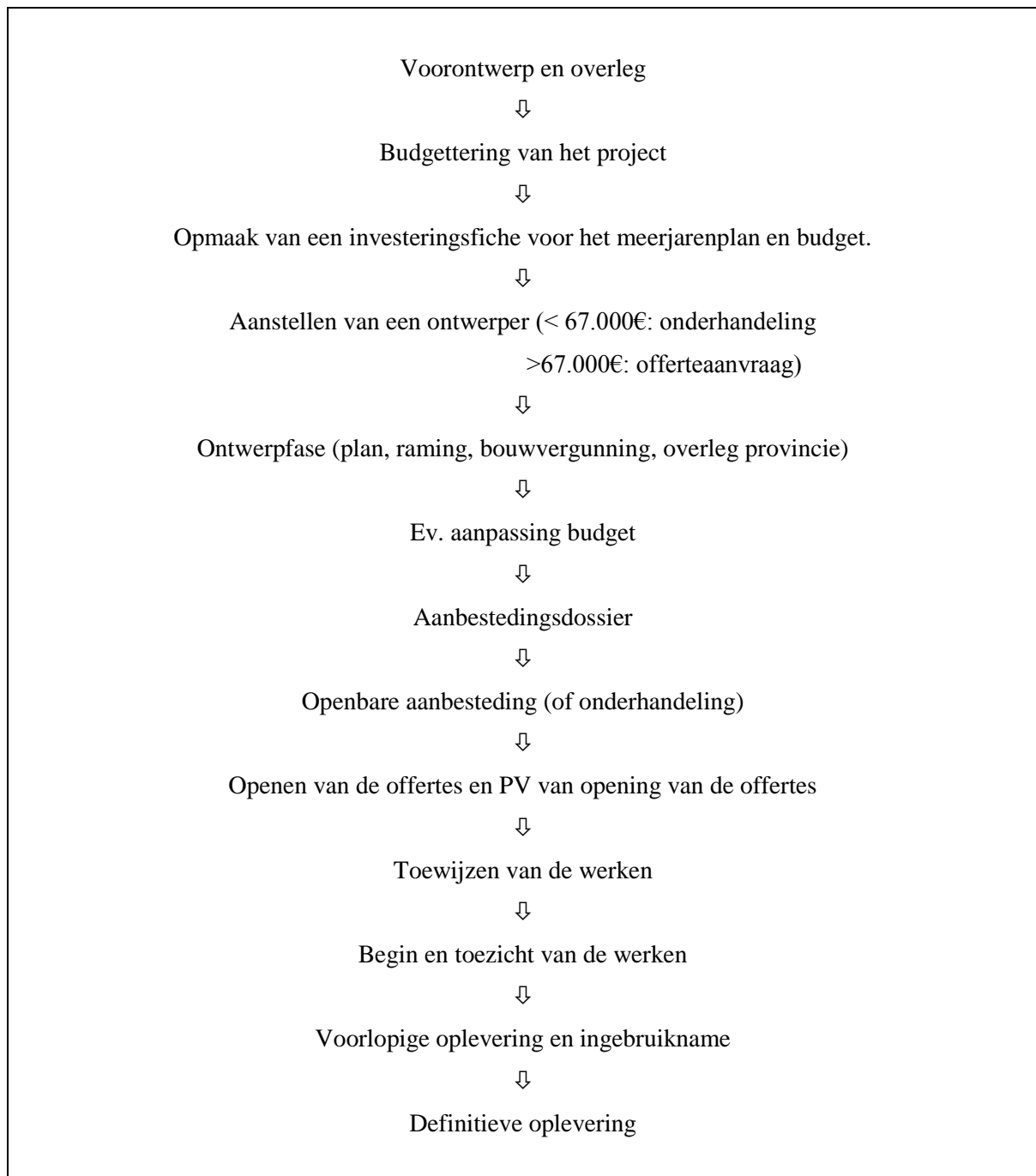
Niet iedereen kan een opdracht binnenhalen. De bekwaamheid van een kandidaat wordt afgemeten aan kwalitatieve criteria. De overheid kan bepaalde bedrijven uitsluiten, bvb. bedrijven in faillissementsprocedure of die hun sociale of fiscale verplichtingen niet respecteren.

De sterke van het bedrijf op financieel, economisch of technisch vlak is een tweede criterium. Hiervoor dienen een aantal bedrijven een voorafgaande kwaliteitslabel te hebben, die hen toestaat bepaalde werken wel of niet te mogen aangaan.

H. Oplevering

Na het beëindigen van de contractueel overeengekomen werken worden de werken opgeleverd. Het resultaat van de werken valt nu onder de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voorlopig, indien er nog aanpassingswerken nodig zijn (meestal), definitief na de aanpassingswerken op basis van het verslag van de voorlopige oplevering.

I. Fasering verloop van een project

J. Actualisering en aanverwante reglementering:

Actualisering regelgeving: zie

- www.vlaanderen.be/overheidsopdrachten
-
- www.belgium.be : Home > Ambtenaren > Een dienst beheren > Overheidsopdrachten > Wettelijke basis > Geconsolideerde wetgeving
- www.binnenland.vlaanderen.be/overheidsopdrachten/regelgeving/wetgeving.htm
- www.vvsg.be/nl/werking_organisatie/overheidsopdrachten.shtml

Aanverwante regelgeving: zie erkenning en registratie aannemers overheidsopdrachten van werken

8. Aandachtspunten voor de inplanting en inrichting van een gebedsruimte

8.1. Bouwvergunning⁴

Artikel 99 §1

Niemand mag zonder voorafgaande **stedenbouwkundige vergunning**

1° **bouwen**, op een grond één of meer vaste inrichtingen plaatsen, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk **afbreken, herbouwen, verbouwen of uitbreiden**, met uitzondering van instandhoudings- of onderhoudswerken

...

6° het geheel of gedeeltelijk **wijzigen van de hoofdfunctie** van een onroerend bebouwd goed met het oog op een nieuwe functie, voorzover deze functiewijziging voorkomt op een door de Vlaamse Regering op te stellen lijst van de vergunningsplichtige functiewijzigingen

8.2. Functiewijziging van een gebouw⁵

De Vlaamse Administratie Ruimtelijke Ordening oordeelt dat een gebedsruimte als een gemeenschapsvoorziening moet worden beschouwd. Traditioneel worden ook kerken beschouwd als "gemeenschapsvoorziening en openbare nutsvoorziening". Dit blijkt bijvoorbeeld ook uit het feit dat ze op Bijzondere Plannen van Aanleg sinds de jaren 50 meestal in het blauw werden ingekleurd (de traditioneel gebruikte kleur voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen). Ze zijn derhalve niet vergunningsplichtig, tenzij er vergunningsplichtige wijzigingen in de constructie van het gebouw worden aangebracht

Art.2§1

Een stedenbouwkundige vergunning is nodig als een van de hierna vermelde hoofdfuncties van een onroerend bebouwd goed geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd in een andere hierna vermelde hoofdfunctie. Worden als hoofdfunctie beschouwd:

- 1° wonen;
- 2° verblijfsrecreatie;
- 3° dagrecreatie;
- 4° landbouw in de ruime zin;
- 5° handel, horeca, kantoorfunctie en diensten;
- 6° industrie en ambacht.

Een stedenbouwkundige vergunning is ook vereist als de hoofdfunctie van een onroerend bebouwd goed geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd van de hoofdfunctie gemeenschapsvoorzieningen en

⁴ Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

⁵ Besluit van de Vlaamse Regering van 14.04.2000 (BS 18.05.2000) en van 26.04.2002 (BS 20.06.2002) tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en van de werken, handelingen en wijzigingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is.

openbare nutsvoorzieningen naar een van de in het eerste lid vermelde hoofdfuncties. Een stedenbouwkundige vergunning is **niet vereist** als de hoofdfunctie van een onroerend bebouwd goed geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd van een van de in het eerste lid opgesomde hoofdfuncties naar de hoofdfunctie gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen.

Art. 2§3

Vrijgesteld van deze stedenbouwkundige vergunning is het in een woongebied uitoefenen van functies, **complementair** aan het wonen, zoals kantoorfunctie, vrij beroep, handel, horeca, dienstverlening en ambacht, mits aan **alle** van de volgende vereisten voldaan is:

- 1° het woongebouw is gelegen in een woongebied of in een daarmee vergelijkbaar gebied
- 2° de woonfunctie blijft behouden als hoofdfunctie
- 3° de complementaire functie beslaat een geringere oppervlakte dan de woonfunctie met een totale maximale **vloeroppervlakte van 100 m²**
- 4° de complementaire functie is niet strijdig met de voorschriften van stedenbouwkundige verordeningen, bouwverordeningen, verkavelingverordeningen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, plannen van aanleg, verkavelingvergunningen.

8.3. Openbaar onderzoek ⁶

Art.3§2

Indien voor het gebied waarin het perceel gelegen is een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, een bijzonder plan van aanleg of een niet-vervallen verkaveling bestaat, en de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning in **overeenstemming is met de bepalingen ervan**, is een openbaar onderzoek niet vereist.

Art.3§3

De volgende aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning worden onderworpen aan een openbaar onderzoek:

- 1° het oprichten van gebouwen of constructies met een hoogte van meer dan 20 meter...
- 2° ...
- 3° het oprichten van gebouwen of constructies met een bruto grondoppervlakte van meer dan **500 m²**, het verbouwen van kleinere gebouwen en constructies waardoor deze dezelfde oppervlakte bereiken, het uitbreiden van gebouwen of constructies met meer dan 500m². Deze verplichting geldt niet in een industriegebied in de ruime zin... (w.o.KMO, ambachtelijk..)
- 4° het oprichten van gebouwen of constructies met een brutovolume van meer **dan 2000m³**, het verbouwen van kleinere gebouwen en constructies waardoor deze hetzelfde volume bereiken, het uitbreiden van gebouwen of constructies met meer dan 2000m³. Deze verplichting geldt niet in een industriegebied in de ruime zin .. (w.o.KMO, ambachtelijk..)
- ..
- 6° Het geheel of gedeeltelijk **wijzigen van de hoofdfunctie** van een onroerend goed met het oog op een nieuwe functie, met een bruto grondoppervlakte **van 500m²**

⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 5.05.2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, BS 20.05.2000, wijzigingen: BVR 30.03.2001 (BS 28/4/2001) en BVR 08.03.2002 (BS 09.05.2002) (zie ook: www.ruimtelijkeordering.be)

8.4. Milieuwetgeving

Inrichting klasse 3.

Sommige moskees kunnen als inrichting klasse drie worden beschouwd, wanneer ze ook als polyvalente ruimte worden gebruikt.⁷ Overeenkomstig artikel 4 §2 van het milieuvergunningsdecreet mag niemand, zonder daarvan vooraf melding te hebben gedaan bij de bevoegde overheid, een inrichting die behoort tot de derde klasse, exploiteren of veranderen. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de melding dient te geschieden.

Hinderbeheersing

In Vlarem II wordt voor inrichtingen van derde klasse onder Afdeling 4.1.3. Hygiëne, risico en hinderbeheersing bepaald:

Art. 4.1.3.1. : De inrichting moet zindelijk worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven moeten doeltreffende maatregelen worden genomen tegen ongedierte.

Art. 4.1.3.2.

De exploitant treft als normaal zorgvuldig persoon alle nodige maatregelen om:

- de buurt niet te hinderen door geur, rook, stof, geluid, trillingen, niet ioniserende stralingen, licht en dergelijke meer;
- de buurt te beschermen tegen de risico's voor en de gevolgen van accidentele gebeurtenissen die eigen zijn aan de aanwezigheid of de uitbating van zijn inrichting. Dit houdt ondermeer in dat de nodige interventiemiddelen zijn voorzien. Het bepalen en het aanbrengen hiervan gebeurt in overleg met de plaatselijke brandweer.

8.5. Bijkomende lokale aandachtspunten

- Welke lokale brandbeveiligingsvoorschriften?
- Exploitatievergunning nodig?
- Hoeveel parkeerplaatsen worden vereist?
- Maatregelen tijdens feestelijkheden.
- Voorschriften in verband met andere activiteiten, zoals sociaal-culturele activiteiten, horeca, uithangborden, ...
- ...

⁷ Worden als inrichting klasse 3 beschouwd:

... art. 32.2 Schouwspelzalen:

1° Bioscopen, schouwburgen, variététheaters, zalen voor sportmanifestaties, polyvalente zalen en feestzalen met een speelruimte.

9. BEGRIPPEN UITGEKLAARD

- ✓ Aanvrager
Het door de federale overheid erkende representatief orgaan van de eredienst, in dit geval de moslimexecutieve
- ✓ Administratief toezicht
De regeling van het administratief toezicht op de erediensten is geïnspireerd op dit van gemeenten en OCMWs. Er wordt voorzien in een ruim algemeen toezicht en een beperkt bijzonder toezicht op het financiële beheer. Het algemeen administratief toezicht voorziet in een schorsings- en vernietigingstoezicht op de beslissingen van het centraal bestuur en de comités.
- ✓ Algemene Raad van de moslims in België (moslimraad)
De verkozen leden van de algemene vergadering van moslims in België. Zij stellen de leden van het nieuwe executief van de moslims in België aan.
- ✓ Bestendige deputatie
Uitvoerend bestuursorgaan van het provinciebestuur
- ✓ Centraal bestuur
In provincies waar vier of meer islamitische gemeenschappen erkend zijn wordt een centraal bestuur opgericht.
- ✓ Comité van de islamitische geloofsgemeenschap
Het comité is het bestuursorgaan van de erkende islamitische gemeenschap
- ✓ Decreet
Het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten
- ✓ Dwangtoezicht
De provinciegouverneur kan, na een waarschuwing, een of meerdere commissarissen belasten ter plaatse gevraagde inlichtingen of opmerkingen in te zamelen of bepaalde maatregelen ten uitvoer te brengen.
- ✓ Erkende islamitische eredienst
Eredienst, bij wet erkend door de federale overheid, en waarvoor een orgaan is opgericht dat als representatief wordt beschouwd voor de moslims in België.
- ✓ Erkenning
De beslissing van de Vlaamse Regering waarbij de oprichting van een entiteit van een islamitische geloofsgemeenschap in rechte wordt aanvaard ingevolge het decreet
- ✓ Executief van de moslims in België (moslimexecutieve)
Het representatief orgaan van de islamitische gemeenschap voor de Vlaamse en federale overheid. De moslimexecutieve is samengesteld door Algemene Raad van de moslims in

België (moslimraad), die zelf is samengesteld op basis van een procedure (met verkiezingen) zoals vastgesteld door de federale overheid.

- ✓ Expert
Lid van het centraal bestuur, aangesteld door de andere leden van het centraal bestuur, omwille van zijn technische, juridische, financiële of andere deskundigheid.
- ✓ Financieel plan
Een overzicht voor de 3 volgende kalenderjaren van de voorziene ontwikkeling van de financiële toestand, met opgave van de verwachte ontvangsten en uitgaven, de voorziene planning van investeringsuitgaven, met inbegrip van de voorgenomen financieringswijze.
- ✓ Grensoverschrijdende Islamitische gemeenschap
Een territoriaal omschreven én erkende islamitische geloofsgemeenschap van wie de gebiedsomschrijving het grondgebied van één provincie overschrijdt
- ✓ Inburgeringsplicht
Verplichting, ingevolge het inburgeringdecreet, voor een aantal categorieën van nieuwkomers om een inburgeringstraject te volgen.
- ✓ Islamitische gemeenschap
De territoriaal omschreven én erkende Islamitische geloofsgemeenschap
- ✓ Jaarlijks budget
Weergave van de voorziene en geraamde inkomsten en uitgaven van het werkingsjaar.
- ✓ Meerjarenplan
Het meerjarenplan geldt voor 6 jaar en bestaat uit een strategische nota, een financiële nota en een opsomming van de afspraken met de provincie.
- ✓ Moskee
Het gebouw dat (of meerdere gebouwen die) binnen de gebiedsomschrijving van een islamitische geloofsgemeenschap ligt (liggen) en bestemd is (zijn) voor de uitoefening van de eredienst.
- ✓ Moslimexecutieve
Zie executief van de moslims in België
- ✓ Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid
Een instelling met rechtspersoonlijkheid die opgericht is in uitvoering van een wet, decreet of ordonnantie, voor openbaar nut.
- ✓ Penningmeester
De persoon die in het comité van de islamitische geloofsgemeenschap de boekhouding en financiële rekeningen beheert.
- ✓ Provinciegouverneur
De provinciegouverneur is commissaris van de federale Regering, commissaris van de Vlaamse Regering en voorzitter van de bestendige deputatie. Daarnaast kan de Vlaamse Regering aan de provinciegouverneur een bijzondere opdracht geven.

10. MODELLEN VAN FORMULIEREN

In de lijst met boeken en brochures en op de website www.kerknet.be/kerkfabrieken/formulier vindt u een aantal modellen van formulieren en brieven die mits een kleine aanpassing ook voor de islamitische comités en het centraal bestuur te gebruiken zijn.

11. NUTTIGE DATA

1 januari

Begin van het financieel boekjaar

1 april

De jaarrekening van vorig boekhoudjaar, met een financieel gedeelte en een toelichting, is bezorgd aan centraal bestuur.

April

Verkiezing van de leden van het comité

Driejaarlijkse vernieuwing leden van het comité

1 juni

De jaarrekening van vorig boekjaar, met een financieel gedeelte en een toelichting, is door het centraal bestuur, of door het comité ingeval er geen centraal bestuur is, bezorgd aan het provinciebestuur en de provinciegouverneur.

2 juni

Het meerjarenplan (periode: 6jaar) met strategische nota, financiële nota en opsomming van afspraken is opgemaakt en wordt aan het Centraal Bestuur bezorgd. Het centraal bestuur bezorgt de meerjarenplannen gecoördineerd en gelijktijdig aan het provinciebestuur, de provinciegouverneur en de Moslimexecutieve. Bij ontstentenis van een centraal bestuur bezorgt het comité het meerjarenplan aan provinciebestuur, provinciegouverneur en de Moslimexecutieve.

30 juni

Het jaarlijkse budget, bestaande uit een financiële nota en een beleidsnota, is door de comités bezorgd aan het Centraal Bestuur.

20 juli (richtdatum)

Binnen de 50 dagen brengt de Moslimexecutieve een advies uit over het meerjarenplan

1 oktober

Het jaarlijkse budget wordt door het centraal bestuur, of bij ontstentenis aan centraal bestuur het comité, bezorgd aan het provinciebestuur. Vóór deze datum moet de Moslimexecutieve haar advies hebben gegeven over dit budget.

31 oktober (richtdatum)

Binnen de 100 dagen na het advies van de Moslimexecutieve (50 dagen) keurt de provincieraad het meerjarenplan goed of niet goed.

31 december

Afsluiten van het jaarrekening

12. PRESENTATIE

REGELGEVING MATERIELE ORGANISATIE EN WERKING ISLAMITISCHE EREDIENST

GESCHIEDENIS

- 19 juli 1974.- Wet tot erkenning van de Islamitische eredienst en tevens van de aconfessionele (vrijzinnige) levensbeschouwing
- koninklijk besluit van 3 mei 1978 over de erkenning van de lokale Islamitische comités,
- koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot oprichting van het Executief van de Moslims van België

OVERDRACHT

- de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen (LAMBERMONT -akkoord), waarbij het toezicht op de temporeliën van de erediensten werd geregionaliseerd met ingang van 1 januari 2002
- 27 MEI 2004. - Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de erkenning van de erediensten, de wedden en pensioenen van de bedienaars der erediensten, de kerkfabrieken en de instellingen belast met het beheer van de temporeliën van de erkende erediensten

WETTELIJKE REGELING

- 7 MEI 2004. - Decreet betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten
inwerking: 1 maart 2005
- 27 DECEMBER 2004. – Programmawet – vaststelling van de jaarwedde van de door het Rijk bezoldigde bedienaars van de islamitische eredienst
- 25 FEBRUARI 2005. - Omzendbrief BA-2005/2 betreffende de toepassing van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten op de erediensten, georganiseerd op provinciaal niveau.
- 10 MAART 2006 – Omzendbrief betreffende de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen. (BS 07 04 2006)

BESTUURSORGANEN

- Islamitisch comité
 - Per erkende islamitische gemeenschap
 - Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid
- Centraal bestuur
 - Per provincie opgericht indien er vier of meer comités zijn
 - Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid
 - Indien geen provinciaal centraal bestuur: overleg tussen provincie en comités.

SAMENSTELLING COMITE

- Vijf verkozen leden + één lid van rechtswege (imam)
- Via verkiezing na oproep tot kandidaten
- Kiezing van voorzitter, secretaris, penningmeester
- Driejaarlijkse gedeeltelijke vernieuwingen (drie leden per lot aangewezen, drie jaar later de overige twee leden)
- Vervanging van leden binnen de 2 maanden

SAMENSTELLING CENTRAAL BESTUUR

- Vier afgevaardigden van comités (tot vijf islamitische gemeenschappen, daarna één per groep van vijf islamitische gemeenschappen)
- Twee vertegenwoordigers van het representatief moslimorgaan + één expert
- Kiezing door vergadering van alle gekozen of aangestelde leden van comités.
- Kiezing van voorzitter en secretaris

WERKING VAN COMITES

- Volheid van bevoegdheid voor comité
- Aantal uitvoerende taken voor voorzitter en secretaris
- Minstens éénmaal per kwartaal vergaderen
- Notulen in chronologische volgorde van onderwerpen en strikte vormvereisten
- Afschrift à provinciegouverneur, provincieoverheid en representatief moslimorgaan, binnen 20 dagen
- Opdrachten van werken, leveringen en diensten: overeenkomstig wetgeving overheidsopdrachten.

WERKING CENTRAAL BESTUUR

- Vooral coördinerend financieel beheer
- Overleg met provincie
- Uitvoerende taken voor voorzitter en secretaris
- Secretaris is belast met boekhouding
- Opdrachten van werken, leveringen en diensten: overeenkomstig wetgeving overheidsopdrachten.

FINANCIËEL EN ADMINISTRATIEF TOEZICHT

- Zie regels financieel beheer
- Kennisgeving notulen binnen 20 dagen
- Schorsingsbevoegdheid provincie
- Vernietigingsbevoegdheid Vlaamse Regering
- Overheidsopdrachten
- Dwangtoezicht

13. PRESENTATIE

ERKENNINGSAANVRAAG ISLAMITISCHE GELOOFSGEMEENSCHAP

13.1. AANVRAAGDOSSIER Islamitische Geloofsgemeenschap

IDENTIFICATIE GELOOFSGEMEENSCHAP

GEBIEDSOMSCHRIJVING

GEGEVENS OVER:

gebouw, bestemd voor uitoefening eredienst, ev. andere infrastructuur

INVENTARIS:

patrimoniale en financiële toestand

FINANCIEEL PLAN:

voor de komende drie kalenderjaren

aanvraag voor bezoldiging bedienaar?

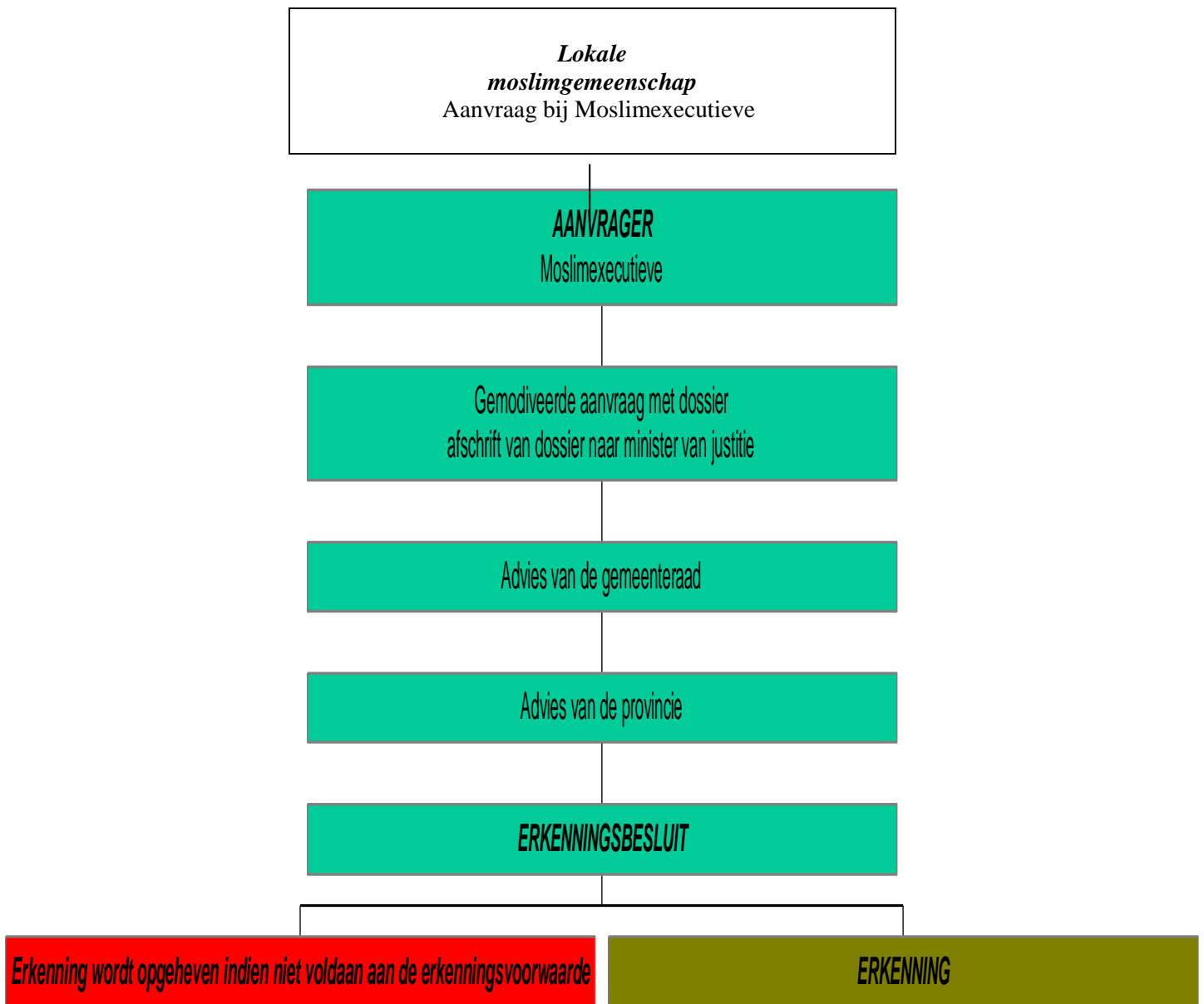
Aantonen van maaschappelijke relevantie:

o.a. aantal gelovigen in het gebied

Andere modaliteiten:

- inschakeln van lokale gemeenschap v.d. gemeente en organsatie voor contacten met de bestuurlijke overheid
- Zoals bepaald door de Vlaamse regering: volgen van inburgeringscursus voor geestelijke bedienaars
- Gebruik van het Nederlands als bestuurstaal,...

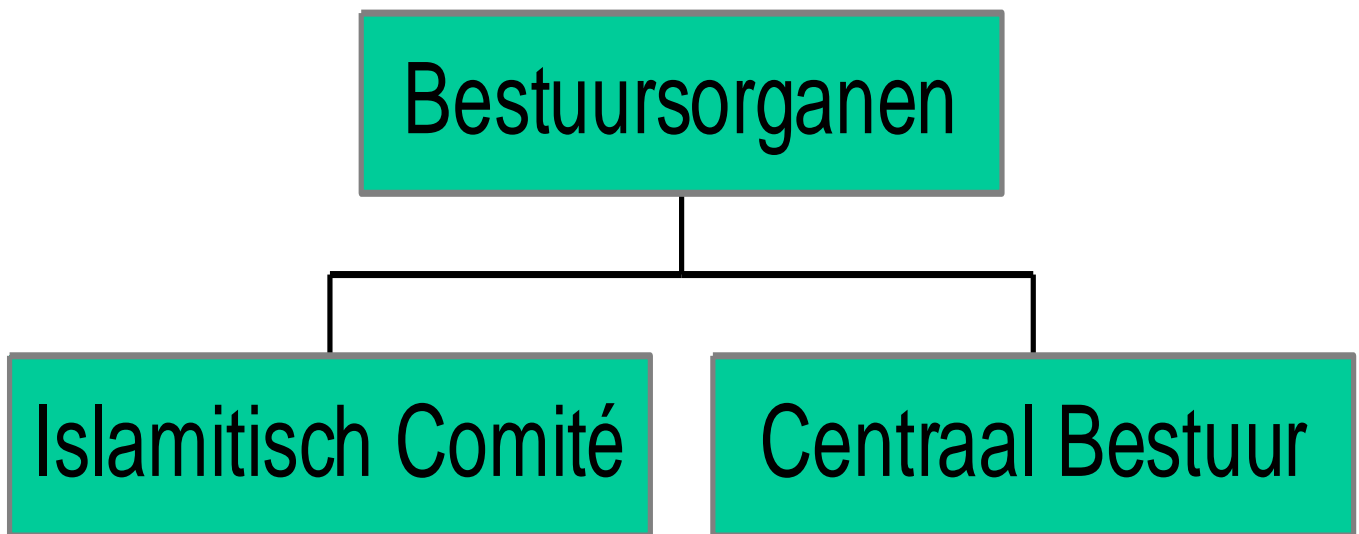
13. 2. ERKENNINGSPROCEDURE
Islamitische Geloofsgemeenschap

14. PRESENTATIE

ORGANISATIE EN WERKING ISLAMITISCHE EREDIENST

14. 1. Organigram Islamitische Eredienst

Islamitisch comité

- per erkende islamitische gemeenschap
- openbare instelling met rechtspersoonlijkheid

Centraal bestuur

- per provincie opgericht indien er vier of meer comités zijn
- openbare instelling met rechtspersoonlijkheid
- indien geen provinciaal centraal bestuur: overleg tussen provincie en comités.

14. 2. Samenstelling Islamitische Eredienst

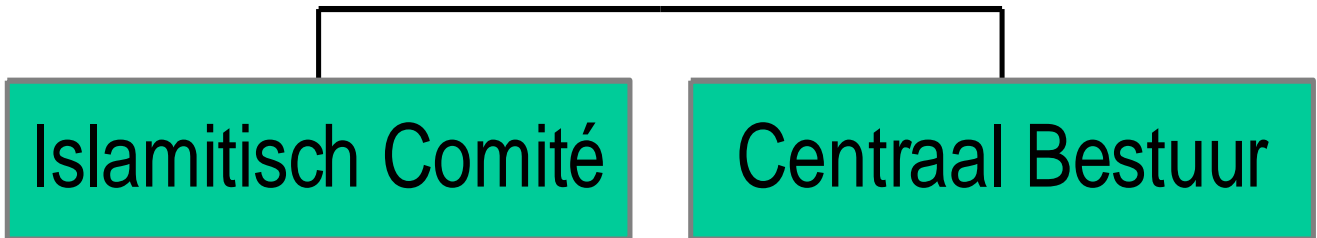
Islamitisch comité

- Vijf verkozen leden + één lid van rechtswege (imam)
- Via verkiezing na oproep tot kandidaten
- Driejaarlijkse gedeeltelijke vernieuwingen (drie leden per lot aangewezen, drie jaar later de overige twee leden)
- Vervanging van leden binnen de 2 maanden
- Kiezing van voorzitter, secretaris, penningmeester

Centraal bestuur

- Vier afgevaardigden van comités (tot vijf islam.gemeenschappen, daarna één per groep van vijf islamitische gemeenschappen)
- Twee vertegenwoordigers van het representatief moslimorgaan
- Eén expert
- Kiezing door vergadering van alle gekozen of aangestelde leden van comités.

14. 3. Werking Islamitische Eredienst

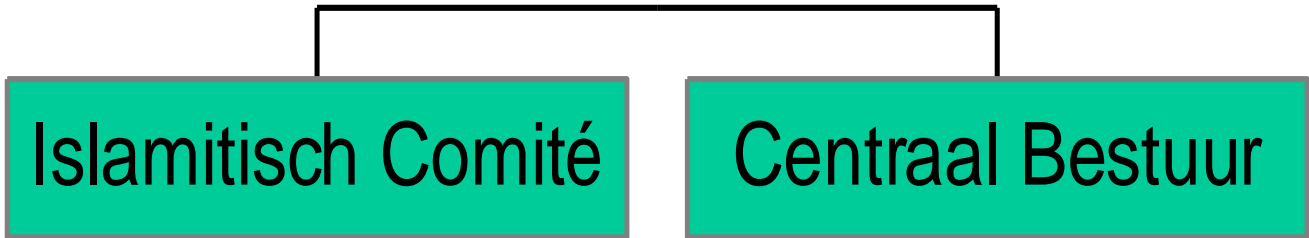
Islamitisch comité

- Volheid van bevoegdheid voor comité
- Aantal uitvoerende taken voor voorzitter en secretaris
- Minstens éénmaal per kwartaal vergaderen
- Notulen in chronologische volgorde van onderwerpen en strikte vormvereisten
- Afschrift à provinciegouverneur, provincieoverheid en repress. moslimorgaan, binnen 20 dagen
- Opdrachten van werken, leveringen en diensten: overeenkomstig wetgeving overheidsopdrachten.

Centraal bestuur

- Vooral coördinatie financieel beheer
- Overleg met provincie
- Uitvoerende taken voor voorzitter en secretaris
- Secretaris is belast met boekhouding
- Opdrachten van werken, leveringen en diensten: overeenkomstig wetgeving overheidsopdrachten.

14. 4. Overleg met de provincieoverheid

- **minimum 2 maal per jaar (op verzoek van het Centraal Bestuur)**
- **Samenstelling:** - een afgevaardigde van het centraal bestuur
(of comité indien geen centraal bestuur)
 - een afvaardiging van de bestendige deputatie van de provincie.

14. 5. Financieel en administratief toezicht

- **Kennisgeving van notulen binnen de 20 dagen**
- **Schorsingsbevoegdheid provincie**
- **Vernietigingsbevoegdheid Vlaamse Regering**
- **Overheidsopdrachten**
- **Dwangtoezicht**

15. OMZENDBRIEF OVER DE ERKENNING VAN DE PLAATSELIJKE KERK- EN GELOOFSGEMEENSCHAPPEN

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Omzendbrief BA-2006/04 betreffende de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen (besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005)

10 MAART 2006. - Publicatie : 2006-04-07

Inleiding

Het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten bepaalt dat de Vlaamse Regering de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen (1) erkent en de criteria vaststelt waaraan ze moeten voldoen om die erkenning te kunnen krijgen. Bij besluit van 30 maart 2005 heeft de Vlaamse Regering deze erkenningscriteria vastgesteld (Belgisch Staatsblad van 16 december 2005).

Een erkenning is van groot belang want ze schept voor de verschillende betrokken actoren rechten en verplichtingen. De gevolgen zijn juridisch-technisch, maar ook te vatten in termen van kosten en baten, zowel voor de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen als voor de gemeenten/provincies en het bredere samenleven in diversiteit.

Het is dus van belang dat de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen en de representatieve organen van de erkende erediensten duidelijk weten aan welke voorwaarden hun dossier tot aanvraag van een erkenning moet voldoen en de krijtlijnen (criteria) kennen die de Vlaamse Regering hanteert bij de beoordeling van hun aanvraag.

Daarom wil ik met deze omzendbrief nader ingaan op het besluit van 30 september 2005 waarmee de Vlaamse Regering de voorwaarden heeft vastgesteld waaraan aanvraagdossiers moeten voldoen en de criteria heeft bepaald voor de erkenning van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen.

II. Toepassingsgebied

1. Nieuwe erkenning aanvragen

Het besluit van 30 september 2005 is in werking getreden op 1 februari 2006. Het is van toepassing op alle nieuwe aanvragen om erkenning die ingediend worden na deze datum.

Ik vestig er evenwel de aandacht op dat ook de aanvragen die reeds ingediend werden voor de datum waarop het besluit van 30 september 2005 in werking is getreden, maar waarvoor de Vlaamse Regering nog geen erkenning verleende, eveneens onder de toepassing van dit besluit vallen. Dit betekent in concreto dat deze aanvraagdossiers, voor zover zij onvolledig zijn op basis van de vereisten van het besluit van 30 september 2005, voor aanvulling naar de aanvrager zullen teruggezonden worden.

2. Reeds vroeger verleende erkenningen

Het feit dat het besluit van 30 september 2005 in werking is getreden op 1 februari 2006 houdt vanzelfsprekend in dat alle erkenningen van plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen die voorheen verleend werden onverkort van toepassing blijven. Voor deze erkende plaatselijke gemeenschap moet geen enkele formaliteit meer vervuld worden ten gevolge van het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005. Alle vroegere erkenningen blijven gelden.

De opheffing van een erkende lokale kerk- of geloofsgemeenschap en/of samenvoeging van de gebiedsomschrijving van een erkende lokale kerk- of geloofsgemeenschap met een andere erkende lokale kerk- of geloofsgemeenschap, is niet onderhevig aan een nieuwe erkenningaanvraag.

Dit betekent ook dat de in het verleden erkende plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen NIET verplicht zijn om bij het jaarlijkse budget een verslag te voegen over hun betrokkenheid bij het geheel van de lokale gemeenschap, zoals bedoeld in artikel 2, § 2, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005. Die verplichting geldt vanzelfsprekend wel voor alle erkenningen, verleend op basis van het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering.

III. Aanvraagprocedure

1. Indiening van aanvragen om erkenning

Vooreerst wil ik benadrukken dat aanvragen voor een erkenning van een plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap uitsluitend kunnen ingediend worden door het federaal erkend representatief orgaan van de betrokken eredienst.

Aanvragen die niet van dit orgaan uitgaan zijn onontvankelijk en komen niet in aanmerking voor behandeling.

2. Vormvereisten

Alle aanvragen om erkenning moeten gemotiveerd zijn en ingediend worden bij de Vlaamse Regering bij ter post aangetekend schrijven. Concreet betekent dit dat alle aanvraagdossiers moeten gestuurd worden aan de administratie Binnenlandse Aangelegenheden.

3. Samenstelling van het aanvraagdossier

Minimumvereisten

Bij de aanvraag om erkenning moet een dossier gevoegd worden. Dit dossier moet minimaal samengesteld zijn uit die stukken en inlichtingen die expliciet opgesomd zijn in artikel 2, § 2, van het besluit van 30 september 2005. Het gaat daarbij duidelijk om een minimumvoorwaarde. Concreet betekent dit dat als één of meer van de stukken of inlichtingen die vermeld zijn in artikel 2, § 2, in het dossier ontbreken, het dossier als « onvolledig » wordt beschouwd met als gevolg dat de aanvraag niet geregistreerd wordt en dus ook niet in behandeling genomen wordt. Een behandeling wordt pas mogelijk vanaf het ogenblik dat de ontbrekende stukken en inlichtingen zijn toegevoegd.

Uiteraard staat het de indieners van een erkenningaanvraag vrij buiten de minimum vereiste stukken en inlichtingen, hun aanvraag verder te stofferen met de gegevens en elementen die ze nuttig achten.

Verplichte inhoud van het aanvraagdossier

In het overzicht dat hierna volgt worden de stukken en inlichtingen opgesomd die, ingevolge artikel 2, § 2, van het besluit van 30 september 2005, ten minste moeten aanwezig zijn in het aanvraagdossier. Het gaat om :

Voor de raadpleging van de tabel, zie beeld

4. Toelichting bij enkele belangrijke stukken of inlichtingen van het aanvraagdossier

Uit het voorgaande overzicht mag blijken dat de samenstelling van het aanvraagdossier een zekere inspanning zal vragen van de representatieve organen en de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen. Ik verwijs hier in het bijzonder naar de opmaak van de toelichtende nota over de maatschappelijke relevantie van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap. Dit is een zeer belangrijk stuk van het aanvraagdossier aangezien de maatschappelijke relevantie ook het hoofdcriterium vormt waarop de erkenningaanvraag wordt beoordeeld (cf. verder). De aanvragers moeten hieraan dan ook de nodige zorg besteden.

Verder zijn ook de schriftelijke verklaringen belangrijke stukken. Ik onderstreep hier dat deze verklaringen geen louter formele en vrijblijvende verklaringen zijn maar reële verbintenissen van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen, waarvan dan ook verwacht wordt dat deze strikt worden nageleefd. Het voorwerp van deze verbintenissen maakt trouwens deel uit van de erkenningcriteria.

Omwille van het belang van de voornoemde dossierstukken wordt er hierna verder bij stilgestaan.

de toelichten de nota over de maatschappelijke relevantie

In de toelichten de nota moet de maatschappelijke relevantie van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap worden aangetoond. Daarbij houdt het belangrijkste element verband met de betrokkenheid van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap bij het geheel van de lokale gemeenschap. Ingevolge het besluit van 30 september 2005 moet de toelichtende nota, om de maatschappelijke relevantie aan te tonen, naast het aantal gelovigen, minimaal de wijze aangeven waarop de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap zich inschakelt in de lokale gemeenschap van de gemeente(n). Ik kan de aanvragers aanbevelen de wijze van inschakeling van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap in de lokale gemeenschap op de ruimst mogelijke wijze aan te tonen door een veelheid van (vrij in te vullen) elementen. In dat verband kunnen de aanvragers bijvoorbeeld alle genomen en/of voorgenomen initiatieven omschrijven die kunnen blij geven van hun deelname aan of engagement ten aanzien van de lokale gemeenschap. Waar dit van toepassing is kan ook de mate van inburgering van de leden van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap een belangrijk signaal zijn van deze inschakeling.

Verder moet de toelichtende nota meer concreet ook de wijze aangeven waarop de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap gebruik maakt van het Nederlands in haar werking en de contacten met gelovigen en derden, vanzelfsprekend behoudens hetgeen door de liturgie is voorgeschreven en daardoor betrekking heeft op de uitoefening van de eredienst zelf. Het gebruik van de taal van de gemeenschap waarin de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap fysiek gesitueerd is, vormt immers een belangrijk element van haar betrokkenheid bij de lokale gemeenschap als geheel en is uiteraard bijzonder bevorderend als verbindend element bij de inschakeling in die gemeenschap.

Ook moet in de toelichtende nota aangegeven worden hoe de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap haar contacten met de bestuurlijke overheid van de gemeente(n) van haar gebiedsomschrijving organiseert. Ook hier beveel ik aan dit de nodige

aandacht te geven en in het aanvraagdossier de nodige concrete elementen te vermelden.

de schriftelijke verklaringen van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen

Verbintenis tot een correcte toepassing van de wet inzake het gebruik van de talen in bestuurszaken

De wetgeving inzake het gebruik van de talen in bestuurszaken regelt inzonderheid de betrekkingen met de overheid. Wanneer de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen handelen als bestuursoverheid, in hun binnendiensten en in hun verhoudingen met de overheid, zijn zij door de wet verplicht het Nederlands te gebruiken. Dit is niet te verwarren met het gebruik van het Nederlands in andere gevallen dan geregeld in de bestuurstaalwet (bijvoorbeeld in de werking en organisatie). Daar is het gebruik van het Nederlands een van de elementen ter motivering van de maatschappelijke relevantie (cf. supra punt 4.1.).

Verbintenis dat voldaan wordt aan de inburgeringsplicht door de geestelijke bedienaar

Het gaat hier om de inburgeringsplicht die van toepassing is ingevolge het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid. Dit punt lijkt verder voldoende duidelijk. Ik wijs er hier enkel nog op dat onder « geestelijke bedienaars » verstaan wordt : de door de bisschop aangestelde verantwoordelijke van de parochie en zijn vervanger (rooms-katholieke eredienst); de predikant en zijn vervanger (protestantse eredienst), de bedienaar en zijn vervanger (anglicaanse eredienst), de rabbijn en zijn vervanger (Israëlitische eredienst), de kerkbedienaar en zijn vervanger (orthodoxe eredienst) en de eerste imam en zijn vervanger (islamitische eredienst).

Verbintenis tot het weren van bepaalde individuen uit de organisatie en werking

Het betreft de verbintenis om individuen te weren die handelen of oproepen om te handelen in strijd met de Grondwet en het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Ik verduidelijk hierbij dat iedereen de vrijheid heeft te pleiten voor een wijziging van de grondwet en/of het Verdrag. Het gaat echter wel om individuen die handelingen stellen of die oproepen om te handelen en daardoor opruien en aanzetten tot een schending van de grondrechten.

Verbintenis tot het weren van bepaalde activiteiten en individuen uit gebruikte lokalen

De plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap moet er zich toe verbinden niet mee te werken aan activiteiten die strijdig zijn met de grondrechten. Daarnaast moet ze er zich ook toe verbinden personen die, zoals hiervoor omschreven, oproepen of handelen in strijd met die grondregels, te weren uit haar lokalen.

IV. Behandeling van de erkenningaanvragen

1. Registratie van de erkenningaanvraag

Bij de ontvangst van de erkenningaanvraag bij de Vlaamse Regering wordt in eerste instantie nagegaan of het aanvraagdossier volledig is, dus of het alle stukken en inlichtingen bevat die, zoals hiervoor uiteengezet, minimaal in het dossier moeten aanwezig zijn. De volledigheid van het dossier is de essentiële voorwaarde om het dossier verder, ten gronde, in behandeling te kunnen nemen.

Enkel wanneer het dossier volledig is wordt de aanvraag ingeschreven in het aanvraagregister. Op dezelfde dag wordt, bij een ter post aangetekende brief, een ontvangstbewijs aan de aanvrager verstuurd waarin melding gemaakt wordt van deze registratie. Het aanvraagdossier is dan klaar voor behandeling.

Is het dossier niet volledig, dan deelt de Vlaamse Regering dit mee aan de aanvrager en vraagt hem om het dossier te vervolledigen. Worden de ontbrekende stukken niet ingestuurd dan wordt de aanvraag niet verder behandeld. Worden de ontbrekende stukken en inlichtingen ingestuurd en is het dossier volledig, dan wordt tewerk gegaan zoals zojuist beschreven en is de aanvraag klaar voor behandeling.

2. De erkenningcriteria

Algemeen

Gelet op de belangrijke rechtsgevolgen die een erkenning met zich meebrengt heeft de Vlaamse Regering, met het besluit van 30 september 2005, een aantal duidelijke criteria vastgelegd, die haar moeten toelaten een gefundeerde beslissing inzake een erkenning van een plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap te nemen.

Door de criteria uitdrukkelijk op te nemen in een rechtsregel wordt ook de nodige rechtszekerheid geschapen voor alle betrokken partijen en hebben de aanvragers van een erkenning en de betrokken plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen zelf nu een duidelijke visie op basis van welke elementen de aanvragen worden beoordeeld.

Zeven erkenningcriteria

De Vlaamse Regering besliste om zeven criteria cumulatief vast te stellen om te oordelen of een plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap kan worden erkend. Ze zijn opgenomen in artikel 4 van het besluit van 30 september 2005. Deze criteria zijn zo opgevat dat elke plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap principieel in aanmerking komt om een erkenning te verkrijgen. De criteria zijn ook voldoende ruim om differentiatie mogelijk te maken tussen de verschillende erediensten in functie van hun eigenheid. Tegelijk zijn ze ook voldoende specifiek, in die zin dat elk criterium afzonderlijk door de aanvrager op de eigen plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap kan betrokken worden.

Hierna volgt een overzicht van de 7 erkenningscriteria met enige commentaar :
Voor de raadpleging van de tabel, zie beeld

3. Beoordeling van de aanvraagdossiers op basis van de criteria

Bij enkele criteria is nog enige verdere toelichting nuttig, zowel wat de reden betreft waarom ze gelden als criterium als wat de wijze aangaat waarop de overheid het aanvraagdossier beoordeelt op het voldoen aan die criteria.

3.1. criterium inzake de maatschappelijke relevantie van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap

3.1.1. aantal gelovigen

Om de maatschappelijke relevantie van een plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap te bepalen is het aantal gelovigen een valabel gegeven maar op zichzelf toch geen afdoend criterium. In het besluit van 30 september 2005 wordt daarom ook geen absoluut minimum aantal gelovigen vastgesteld. Niettemin blijft een zeker aantal gelovigen toch een graadmeter voor de beoordeling van de maatschappelijke relevantie van een gemeenschap, dit voornamelijk ook om toegang te kunnen geven aan de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap tot onder meer de mogelijkheid tot financiële ondersteuning.

Ik vertrouw erop dat het benaderende aantal gelovigen naar waarheid wordt opgegeven door de respectievelijk aanvragers.

3.1.2. inschakeling in de lokale gemeenschap

Wanneer maatschappelijke relevante groepen of gemeenschappen een open en constructieve houding aannemen tegenover de ruime gemeenschap waartoe zij behoren en ten opzichte van de democratisch gelegitimeerde gemeente- en provinciebesturen, dan versterkt dit de sociale cohesie en het samenleven van burgers. De gemeenschap in haar geheel en de lokale burgerlijke overheid hebben er alle belang bij dat een formele basis wordt gecreëerd voor overleg en samenspraak. De bereidheid tot die houding is dan ook een criterium bij het beoordelen van aanvraagdossiers. Alle door de aanvragers opgegeven initiatieven in dat kader zullen bij de beoordeling gewaardeerd en in rekening gebracht worden. Het gebruik van het Nederlands is vanzelfsprekend bijzonder bevorderend als verbindend element bij de inschakeling in de Vlaamse gemeenschap. Het maakt daardoor onmiskenbaar deel uit van de beoordeling bij de behandeling van het aanvraagdossier.

3.2. criterium inzake de verbintenis betreffende de inburgeringsplicht

Dit criterium past binnen het verzekeren van het goede beheer van de temporalien van de eredienst. Het is daardoor zeker een element ter beoordeling van de vraag of aan de betrokken plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap de erkenning kan worden gegeven.

3.3. criterium inzake de verbintenis individuen die handelen of oproepen om te handelen in strijd met de Grondwet en het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden te weren uit de organisatie en de werking van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap

Als erkenningcriterium wordt de nadruk gelegd op de basisregelgeving zoals die opgenomen is in de Grondwet en het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. De beoordeling van de erkenningaanvragen met betrekking tot het eventueel weren van sommige personen uit de werking en de organisatie, zal beperkt worden tot een toetsing aan die regels die deel uit maken van de fundamenten van de democratie.

V. Adviesprocedure

Vóórleer de erkenningbeslissing wordt genomen, worden de erkenningaanvragen ook onderworpen aan het (niet bindend) advies van een aantal andere overheden.

1. Advies van de gemeentelijke en provinciale besturen

Zo wordt het advies ingewonnen van de gemeentera(a)d(en) van het territoriaal werkingsgebied van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen en van de gemeente- of provinciera(a)d(en) die, in voorkomend geval, moeten bijdragen in het budget van de betrokken eredienstinstelling.

Buiten deze mogelijke financiële betrokkenheid van de gemeenten en provincies zijn de gemeentebestuurders van de gebiedsomschrijving immers bij voorrang goed geplaatst om een advies te verstrekken over de verschillende elementen uit de erkenningaanvraag.

De betrokken raden dienen hun advies uit te brengen binnen vier maanden, nadat de Vlaamse overheid hen hierom heeft verzocht. Geen advies binnen die termijn wordt aanzien als een gunstig advies.

2. Advies van de federale overheid (Justitie)

Ingevolge het samenwerkingsakkoord van 27 mei 2004 met de federale overheid worden de erkenningaanvragen ook voor advies voorgelegd aan de federale overheid (minister van Justitie). Deze beschikt ook over een termijn van vier maanden, die overigens gelijktijdig met de aviestermijn voor de gemeente loopt. Indien dit advies negatief is op basis van elementen die de veiligheid van de Staat of de openbare orde aanbelangen wordt de erkenningprocedure opgeschort.

VI. De erkenning

1. Vormvereisten van het erkenningbesluit

De beslissing tot erkenning wordt gemotiveerd. Op die wijze kunnen de aanvragers kennis nemen van de overwegingen die tot de erkenning of weigering van erkenning hebben geleid en desgevallend van de redenen waarom van de verleende adviezen is afgeweken.

Desgevallend bevat het erkenningbesluit ook de verdeelsleutel van de kosten tussen de openbare besturen die betrokken zijn bij grensoverschrijdende plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen. In dat geval wordt hun advies ingewonnen.

2. Kennisgeving aan de aanvrager

De aanvrager wordt van het erkenningbesluit in kennis gesteld via een ter post aangetekende brief. Een afschrift wordt gestuurd aan de betrokken gemeente(n) of provincie(s) en aan de minister van Justitie.

VII. Opheffing van erkenning

Het besluit van 30 september 2005 houdt ook de mogelijkheid in voor de Vlaamse Regering om de erkenning op te heffen indien de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap niet meer voldoet aan één of meerdere erkenningcriteria. De opheffing van de erkenning is gemotiveerd.

Vooraleer het besluit tot opheffing kan genomen worden, zal eerst aan het representatief orgaan gevraagd worden een dossier te bezorgen met de stukken en inlichtingen die worden aangeduid en het voornemen om de erkenning op te heffen. Daarnaast moet de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap ook de mogelijkheid krijgen om verantwoordingsstukken en elementen betreffende de beoordelingscriteria aan het representatief orgaan te verstrekken om het dossier te ondersteunen. Op basis van al deze elementen zal geoordeeld worden of de betrokken plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap haar erkenning verliest.

VIII. Jaarlijks verslag over de concrete toepassing van de betrokkenheid van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap bij het geheel van de lokale gemeenschap.

Het besluit van 30 september 2005 verplicht de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen die een erkenning bekomen op basis van dit besluit, om elk jaar, bij het indienen van het budget, een verslag te bezorgen inzake haar concrete betrokkenheid bij het geheel van de lokale gemeenschap.

Zoals reeds werd aangegeven, geldt deze verplichting niet voor de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen, die reeds erkend werden voor het van kracht worden van het besluit van 30 september 2005. Die verplichting geldt slechts voor alle erkenningen, verleend op basis van het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering.

Dit verslag bevat een verduidelijking van de wijze waarop de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap in haar werking en haar contacten met gelovigen en derden (uitgezonderd in vervand met de liturgie) de Nederlandse taal gebruikt en hoe zij haar contacten met de bestuurlijke overheid van de gemeente(n) van haar gebiedsomschrijving organiseert.

De gemeenteoverheid (of naargelang van het geval : de provincieoverheid) stuurt een afschrift van dit verslag naar de gouverneur, eventueel samen met haar bemerkingen over de toepassing van deze bepalingen. Als de gemeenteoverheid (of naargelang van het geval de provincieoverheid) of de gouverneur bemerkingen formuleert over de toepassing van deze bepalingen, rapporteert de gouverneur erover aan de Vlaamse Regering binnen een termijn van 30 dagen, samen met zijn advies ter zake.

IX. Slotbepalingen

Ik verzoek u de datum van de bekendmaking van deze omzendbrief in het Belgisch Staatsblad op te nemen in het volgende nummer van het Bestuursmemoriaal. Ik stuur deze omzendbrief ook rechtstreeks aan alle gemeentebesturen, provinciebesturen en de representatieve organen van de erkende erediensten. Deze omzendbrief kan geraadpleegd worden via het internet op het volgend adres : <http://www.binnenland.vlaanderen.be/regelgeving/omzend.htm>

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, M. KEULEN